

**«Հրազդանի Էներգետիկ Կազմակերպություն (ՀրազԶԷԿ)» ԲԲԸ
2013Թ. ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ**

Գլխավոր տնօրեն:

Աշոտ Մանուկյան

ԵՐԵՎԱՆ 2014

**«Հրազդանի էներգետիկ կազմակերպություն» ԲԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններ**

*2013 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին*

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	1
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն.....	2
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն.....	3
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	4

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Տեղեկատվություն ընկերության վերաբերյալ.....	5
2.1 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները.....	5
2.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի ամփոփ նկարագիր.....	6
2.3 Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	11
3. Նշանակալի հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ	12
4. Թողարկված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ	14
5. Հասույթ.....	17
6. Վաճառքի ինքնարժեք.....	17
7. Վարչական ծախսեր.....	17
8. Այլ եկամուտներ և ծախսեր	18
9. Ֆինանսական եկամուտներ	18
10. Շահութահարկ.....	18
12. Մաշվածություն և ամորտիզացիա	21
13. Պաշարներ	21
14. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր.....	21
15. Ներդրված ավանդներ.....	21
16. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ.....	22
17. Կանոնադրական կապիտալ և պահուստներ.....	22
18. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	22
19. Աշխատավարձի գծով հավելյալ վճարների պահուստ	23
20. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	23
21. Պարտավորվածություններ և պայմանական պարտավորություններ	25
22. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակները և քաղաքականությունները	25
23. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր.....	27

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Հրազդանի էներգետիկ կազմակերպություն» ԲԲԸ-ի բաժնետերերին և տնօրենների խորհրդին

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Հրազդանի էներգետիկ կազմակերպություն» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ «Ընկերություն») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտվող տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի բաժինների վերաբերյալ ամփոփ նկարագիրը և այլ պարզաբանող ծանոթագրություններ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար ղեկավարության պատասխանատվությունը

Ղեկավարությունը պատասխանատու է սույն ֆինանսական հաշվետվությունները Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխան պատրաստելու և արժանահավատ ներկայացնելու, ինչպես նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունն է, անցկացված աուդիտի հիման վրա, կարծիք արտահայտել սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան: Այդ ստանդարտները պահանջում են, որ մենք հետևենք էթիկայի պահանջներին և պլանավորենք ու իրականացնենք աուդիտը՝ ֆինանսական հաշվետվությունները էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու մասին ողջամիտ հավաստիացում ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտը ներառում է այնպիսի ընթացակարգերի իրականացում, որոնք ուղղված են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ աուդիտորական ապացույցների ձեռքբերմանը: Ընտրված ընթացակարգերը կախված են աուդիտորի դատողությունից՝ ներառյալ խաբեության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի գնահատումը: Այս ռիսկը գնահատելիս աուդիտորը դիտարկում է ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելու և արժանահավատ ներկայացնելու համար կիրառվող ներքին վերահսկողության համակարգը, տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր մշակելու, սակայն ոչ ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության մասին կարծիք արտահայտելու նպատակով: Աուդիտը ներառում է նաև կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանության, ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների հիմնավորվածության, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք գտնում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կառուցելով
բարեկեցիկ աշխարհ

Կարծիք

Մեր կարծիքով, ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Հնկերության ֆինանսական վիճակը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն:

2014 թ. հունվարի 31

«Էրնսթ և Յանգ» ՓԲԸ

Աուդիտի բաժնի հիմնադիր գործընկեր՝

Ռուսլան Խոբոշվիլի

Գլխավոր տնօրեն՝ Հ. Սարգսյան՝ ի դեմս
լիազորված անձ Է. Հայրապետյանի (գործող
2011թ.-ի հուլիսի 31-ին տրված լիազորագրի
հիման վրա)

Էրիկ Հայրապետյան

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

2013 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2013թ.	2012թ.
Հասույթ	5	22,013,106	22,157,621
Վաճառքի ինքնարժեք	6	(19,884,847)	(21,787,266)
Համախառն շահույթ		2,128,259	370,355
Վարչական ծախսեր	7	(711,978)	(817,010)
Բրադման ծախսեր		(5,024)	(1,089)
Այլ եկամուտներ	8	63,882	58,035
Այլ ծախսեր	8	(77,821)	(140,803)
Ֆինանսական եկամուտներ	9	67,860	145,240
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը		1,465,178	(385,272)
Շահութահարկի գծով (ծախս)/եկամուտ	10	(60,280)	34,645
Տարվա շահույթ/(վնաս)		1,404,898	(350,627)
Այլ համապարփակ եկամուտ		-	-
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ/(վնաս)		1,404,898	(350,627)

Գլխավոր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Աշոտ Մանուկյան

Աշոտ Ավետիսյան

2014 թ. հունվարի 31

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

2013 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2013թ.	2012թ.
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	11	1,671,645	2,054,019
Ոչ նյութական ակտիվներ		5,818	6,740
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	14	126,998	110,434
		1,804,461	2,171,193
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	13	198,897	220,631
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	14	8,407,783	1,966,277
Դեբիտորական պարտք բյուջեի գծով		56,928	151,322
Տրամադրված փոխառություններ	20	-	202,424
Ավանդներ	15	2,476,356	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16	1,159,353	2,631,836
		12,299,317	5,172,490
Ընդամենը ակտիվներ		14,103,778	7,343,683
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	17	15,974,300	15,974,300
Վերագնահատման պահուստ	17	142,004	183,093
Պարտադիր պահուստ	17	278,186	207,940
Կուտակված վնաս		(9,814,150)	(11,189,891)
		6,580,340	5,175,442
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Աշխատավարձի գծով հավելյալ վճարների պահուստ	19	325,407	379,642
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	18	7,198,031	1,788,599
		7,523,438	2,168,241
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		14,103,778	7,343,683

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մաս:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

2013 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Գանձնադրական կապիտալ	Վերագնահատման պահուստ	Կուտակված վնաս	Պարտադիր պահուստ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
2012 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	15,974,300	223,209	(10,879,380)	207,940	5,526,069
Տարվա համապարփակ վնաս	-	-	(350,627)	-	(350,627)
Իրացված վերագնահատման պահուստ	-	(40,116)	40,116	-	-
2012 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,974,300	183,093	(11,189,891)	207,940	5,175,442
Տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	1,404,898	-	1,404,898
Իրացված վերագնահատման պահուստ	-	(41,089)	41,089	-	-
Պարտադիր պահուստի համալրում	-	-	(70,246)	70,246	-
2013 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,974,300	142,004	(9,814,150)	278,186	6,580,340

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մաս:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն**2013 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>Ծան.</i>	<i>2013թ.</i>	<i>2012թ.</i>
Գործառնական գործունեություն			
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը		1,465,178	(385,272)
Ոչ դրամական հոդվածների ճշգրտումներ նախքան շահութահարկը շահույթը/(վնասը) զուտ դրամական հոսքերին համաձայնեցնելու նպատակով՝			
Ամորտիզացիա և մաշվածություն	12	386,339	421,680
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ	9	(5,767)	(51,471)
Տոկոսային եկամուտ	9	(62,092)	(93,769)
Աշխատավարձի հավելյալ վճարների գծով պահուստի վերականգնում	19	(54,235)	(48,875)
Մինչև շրջանառու կապիտալի ճշգրտումները գործառնական շահույթ/(վնաս)		1,729,423	(157,707)
Շրջանառու կապիտալի ճշգրտումներ՝			
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի ավելացում/(նվազում)		(6,441,676)	3,845,323
Պաշարների նվազում		21,734	3,241
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի ավելացում/(նվազում)		5,443,572	(3,504,250)
Վճարված շահութահարկ		-	(151,322)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		753,053	35,285
Ներդրումային գործունեություն			
Փոխառությունների տրամադրում		-	(1,000,000)
Փոխառություններից մուտքեր	20	202,424	833,335
Ստացված տոկոսային եկամուտներ		45,528	43,605
Ներդրված ավանդներ	15	(2,476,356)	-
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(3,044)	(8,132)
Զուտ դրամական հոսքեր օգտագործված ներդրումային գործունեությունում		(2,231,448)	(131,192)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		5,912	51,386
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում		(1,472,483)	(44,521)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հունվարի 1-ի դրությամբ		2,631,836	2,676,357
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ դեկտեմբերի 31 ի դրությամբ	16	1,159,353	2,631,836

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մաս:

1. Տեղեկատվություն ընկերության վերաբերյալ

«Հրազդանի էներգետիկ կազմակերպություն» (այսուհետ՝ «ՀրազԶԷԿ» կամ «Ընկերություն») բաց բաժնետիրական ընկերությունը հիմնադրվել է Ռուսաստանի Դաշնության Դաշնային գույքի կառավարման դաշնային գործակալության 2004թ. սեպտեմբերի 1-ի թիվ 291-ք որոշման համաձայն:

«ՀրազԶԷԿ»-ը ստեղծվել է Հրազդանի ջերմաէլեկտրակայանի գույքային համալիրը որպես Ընկերության կանոնադրական կապիտալ ներդնելու միջոցով, որը Հայաստանի Հանրապետության կողմից Ռուսաստանի Դաշնության էր փոխանցվել՝ որպես պետական պարտքի մարման միջոց:

2011թ.-ին Ընկերության բաժնետեր էին հանդիսանում «Ռոսնեֆտեգազ» ԲԲԸ-ն (100%- հանած 1 բաժնետոմս), Ռուսաստանի Դաշնությունը՝ ի դեմս դաշնային գույքի կառավարման Դաշնային գործակալության (1 բաժնետոմս): 2012թ. մայիսի 17-ին Ընկերության 100% բաժնեմասը փոխանցվել է «ԻՆՏԵՐ ՌԱՕ ԵԷՍ» ԲԲԸ-ին («Ինտեր ՌԱՕ» ԲԲԸ):

Ընկերության գրանցման հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Հրազդան, Գործարանային փ. 1 :

Ընկերության հիմնական գործունեությունը՝ էլեկտրական և ջերմային էներգիայի արտադրությունն է և թողարկված էլեկտրաէներգիայի վաճառքը «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ին: Ընկերության դրվածքային հզորությունը կազմում է 1110ՄՎտ, իսկ աշխատանքայինը՝ 780ՄՎտ: Հայաստանի ներքին շուկայում «ՀրազԶԷԿ»-ը ունի հավասարակշռող (եզրափակիչ) կայանի կարգավիճակ: Ներքին սպառման համար Ընկերությունն էլեկտրաէներգիա է արտադրում միայն Հայաստանի Հանրապետության էներգահամակարգում դեֆիցիտի առկայության պարագայում (հիմնականում աշնան ու ձմեռային ամիսներին և ատոմակայանի պարապուրդի ժամանակաշրջանում):

«ՀրազԶԷԿ»-ի կողմից արտադրված էլեկտրաէներգիայի սակագները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից:

2.1 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ընկերության սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համապատասխան, որոնք հաստատվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից: Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են պատմական արժեքի սկզբունքի հիման վրա, բացառությամբ հիմնական միջոցների, որոնք գնահատվել են իրական արժեքով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով և բոլոր արժեքները կլորացված են մինչև հազար, բացառությամբ այն տեղեկատվության, որի համար այլ բան նշված չէ:

Պաշարների հաշվառման քաղաքականության փոփոխություն

Ընկերությունը փոխել է ինքնարժեքի որոշման հաշվառման քաղաքականությունը միջին կշռված արժեքի մեթոդից առաջին մուտք առաջին ելք մեթոդի՝ մայր ընկերության քաղաքականությանը համապատասխան: Համադրելի տեղեկատվությունը չի ճշգրտվել, քանի որ քաղաքականության փոփոխությունը համադրելի տեղեկատվության վրա զգալի ազդեցություն չունի:

Հասույթի ճանաչում

Ընկերության հասույթն իր մեջ ներառում է էլեկտրաէներգիայի վաճառքից և հզորության իրացումից մուտքերը՝ զուտ ավելացված արժեքի հարկից:

Հասույթն Ընկերության կողմից ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ գնորդներին տրամադրվում են ծառայություններ և երբ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները ու կրած ծախսերը կարող են հուսալիորեն գնահատվել և գոյություն ունի հավանականություն, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի ամփոփ նկարագիր

Հարկեր

Ընթացիկ շահութահարկ

Ընթացիկ ժամանակաշրջանի շահութահարկի ընթացիկ հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է ստանալ հարկային մարմիններից կամ վճարել հարկային մարմիններին: Հարկերի գումարների հաշվարկման համար օգտագործվող օրենքներն ու դրույքներն, այն օրենքներն ու դրույքներն են, որոնք կիրառվել կամ սահմանվել են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված շահութահարկը հաշվառվում է պարտավորությունների մեթոդով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների հարկային բազայի և դրանց ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված հաշվեկշռային արժեքների ժամանակավոր տարբերությունների հիման վրա:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, բացառությամբ՝

- ▶ երբ հետաձգված հարկային պարտավորությունը առաջանում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքներում գույքի, ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչմանը վերաբերող ժամանակավոր տարբերությունից, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա,
- ▶ համատեղ ձեռնարկություններում, դուստր և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների հետ կապված հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների դեպքում, որտեղ ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման ժամանակահատվածը կարող է վերահսկվել և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունները չեն հակադարձվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են ըստ բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների, տեղափոխված չօգտագործված հարկային զեղչերի և չօգտագործված հարկային վնասների համար այնքանով, որքանով հավանական է, որ կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց այդ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները և տեղափոխված չօգտագործված հարկային զեղչերը և վնասները հնարավոր կլինի օգտագործել՝ բացառությամբ հետևյալ դեպքերի՝

- ▶ երբ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններին վերաբերող հետաձգված հարկային ակտիվը առաջանում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքներում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա,
- ▶ համատեղ ձեռնարկումներում, դուստր և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների գծով նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այնքանով, որքանով հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունները կհակադարձվեն տեսանելի ապագայում և կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց հնարավոր կլինի օգտագործել ժամանակավոր տարբերությունները:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում է այնքանով, որքանով այլևս հավանական չէ, որ բավարար հարկվող շահույթ կլինի, որի դիմաց ամբողջությամբ կամ մասամբ կօգտագործվի հետաձգված հարկային ակտիվը: Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում այնքանով, որքանով հավանական է, որ ապագա հարկվող շահույթը թույլ կտա վերականգնել հետաձգված հարկային ակտիվը: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են այն հարկային դրույքաչափերով, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն այն տարում, երբ ակտիվները կիրացվեն կամ պարտավորությունները կմարվեն՝ հիմնվելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կիրառված կամ կիրառման ենթակա օրենքով սահմանված հարկային դրույքաչափերի (և հարկային օրենսդրության) վրա:

Շահույթի կամ վնասի կազմում չճանաչված հոդվածների գծով ճանաչված հետաձգված հարկը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի կազմից դուրս: Հետաձգված հարկային հոդվածները ճանաչվում են դրան վերաբերող գործարքներին զուգահեռ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում կամ անմիջապես սեփական կապիտալում:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հարկեր (շարունակություն)

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե գոյություն ունի օրենքով ամրագրված իրավունք ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների նկատմամբ հաշվանցելու, և հետաձգված հարկերը վերաբերում են միևնույն հարկվող սուբյեկտին և հարկային մարմիններին:

Որպես ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման մաս՝ ձեռքբերված հարկային օգուտները, որոնք այդ ամսաթվի դրությամբ չեն բավարարում առանձին ճանաչման չափանիշներին, կճանաչվեն հետագայում, փաստերի և իրողությունների փոփոխությունների վերաբերյալ նոր տեղեկատվության առկայության դեպքում:

Հիմնական միջոցներ

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Էլեկտրաէներգիայի արտադրության, ծառայությունների մատուցման, ինչպես նաև վարչական նպատակներով օգտագործվող Ընկերության սարքավորումները ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ներկայացված են վերագնահատված արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը ու արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Վերագնահատումն իրականացվում է այնպիսի հաճախականությամբ, որ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը էականորեն չտարբերվի իրական արժեքից:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման արդյունքում ակտիվների արժեքի ավելացումն անմիջականորեն արտացոլվում է սեփական կապիտալում՝ վերագնահատման պահուստ հոդվածում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այն հակադարձում է այդ նույն ակտիվի գծով նախկինում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված վերագնահատումից վնասը: Եթե ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է վերագնահատման արդյունքում, այդ նվազումը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Բացառություն են կազմում այն դեպքերը, երբ այդ վերագնահատումը փոխհատուցում է սեփական կապիտալում՝ նախորդող վերագնահատումների արդյունքում ճանաչած աճը:

Վերագնահատված հիմնական միջոցների մաշվածությունը ներառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Հիմնական միջոցի վերագնահատված արժեքի և նույն հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածությունների տարբերությունն ամեն տարի վերագնահատման պահուստից տեղափոխվում է չբաշխված շահույթ:

Մաշվածությունը ներառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում գծային մեթոդով: Այսպիսի և բոլոր այլ ակտիվների մաշվածության հաշվեկշռումը սկսվում է շահագործման հանձման պահից:

Ընկերությունը բոլոր հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկում է՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մինչև 2019թ. Ընկերության գործունեությունը երաշխավորված է 2004թ. հունվարի 30-ին կնքված միջկառավարական համաձայնագրով:

Գործառնական վարձակալություն

Երբ վարձակալական պայմանագրով վարձատուից Ընկերությանը չեն փոխանցվում վարձակալվող գույքի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, վարձակալական բոլոր վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում հավասարաչափ վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության ժամկետը չեղյալ չհամարվող այն ժամկետ է, որի ընթացքում վարձակալը վարձակալում է ակտիվը հետագա այլ ժամանակաշրջանների հետ միասին, որոնց ընթացքում վարձակալը հնարավորություն ունի շարունակել ակտիվի վարձակալությունը, եթե վարձակալությունը սկսելու ժամանակ արդեն իսկ պարզ է, որ վարձակալն օգտագործելու է այդ հնարավորությունը:

Ընկերությունը՝ որպես վարձատու

Գույքի այն վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու օգուտները չեն փոխանցվում վարձակալին, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության գծով բանակցությունների ընթացքում առաջացող սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները գումարվում են վարձակալված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում վարձակալական ժամկետի ընթացքում այնպես, ինչպես վարձակալությունից եկամուտը: Վարձակալության պայմանական վճարները ճանաչվում են հասույթի կազմում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք վաստակվում են:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ոչ նյութական ակտիվներ

Որոշակի օգտակար ծառայություն ունեցող ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ նվազեցված ցանկացած կուտակված ամորտիզացիա կամ արժեզրկման պահուստ: Ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային մեթոդով՝ օգտագործելով հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները: 10 տարի համակարգչային ծրագրերի համար և 3 տարի այլ ոչ նյութական ակտիվների համար:

Ֆինանսական ակտիվներ

Գնահատման հիմնական մոտեցումները

Ֆինանսական ակտիվները ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչումը և չափումը» ստանդարտի համաձայն, կախված իրավիճակից, դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ կամ որպես ածանցյալ գործիքներ: Ընկերությունը որոշում է ֆինանսական ակտիվի դասակարգումը սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Երբ ներդրումները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, հաշվետվությունում ներկայացնելու ժամանակ դրանց իրական արժեքին գումարվում են վերջիններիս հետ անմիջականորեն կապված գործարքի ծախսումները:

Այն ֆինանսական ակտիվների գնումը կամ վաճառքը, որը պահանջում է ակտիվների մատակարարում շուկայում գործող կարգավորմամբ կամ գործարար տվորությունով սահմանված ժամանակահատվածում (կանոնավոր կերպով առուվաճառք) ճանաչվում է գործարքի կնքման ամսաթվին, այսինքն՝ այն ամսաթվին, երբ Ընկերությունը պարտավորվում է գնել կամ վաճառել ակտիվը:

Ընկերության ֆինանսական ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, ինչպես նաև առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը:

Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են ֆիքսված կամ որոշակի վճարումներով, որոնք չեն գնանշվում ակտիվ շուկայում: Սկզբնական չափումից հետո այդպիսի ֆինանսական ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ նվազեցնելով արժեզրկման պահուստը: Ամորտիզացված արժեքը հաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով ձեռքբերման ժամանակ ցանկացած զեղչ կամ հավելավճար, ինչպես նաև վճարներ կամ ծախսումներ, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մաս: Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված ամորտիզացիան ներառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության ֆինանսական եկամուտներում: Արժեզրկումից առաջացած վնասները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես ֆինանսական ծախս:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրականացնում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի՝ արժեզրկված լինելու անկողմնակալ վկայության գնահատում: Ֆինանսական ակտիվը կամ ակտիվների խումբը համարվում են արժեզրկված այն և միայն այն դեպքում, եթե կա արժեզրկման անկողմնակալ վկայության, որպես ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («կորուստներ վկայող իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվից կամ ակտիվների խմբից ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել դեբիտորների կամ դեբիտորների խմբի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման ուշացումը կամ չվճարումը, այն հավանականությունը, որ տեղի կունենա սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորում: Բացի դրանից նման վկայություն կարող է լինել դիտարկվող տեղեկատվությունն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի ծավալների նվազման վերաբերյալ, օրինակ՝ ժամկետանց պարտավորությունների ծավալների կամ տնտեսական պայմանների փոփոխություն, որը կարող է հանգեցնել պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների համար Ընկերությունը սկզբնապես գնահատում է արժեքը վճարված լինելու հայտանիշները անհատապես՝ էական ակտիվների համար կամ խմբային՝ բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն համարվում: Եթե Ընկերությունը որոշում է, որ անհատապես գնահատված ֆինանսական ակտիվի համար չկա արժեքը կման անկողմնակալ վկայություն, անկախ այն հանգամանքից, էական է այն, թե ոչ, այդ ակտիվը ներառում է համանման վարկային ռիսկերի բնութագրիչներ ունեցող ֆինանսական ակտիվների խմբում և գնահատում է դրանց արժեքը վճարված լինելը խմբային հիմունքով: Ակտիվները, որոնց արժեքը վճարված լինելը գնահատվում է անհատական հիմունքով և որոնց նկատմամբ ճանաչվում են արժեքը կումից կորուստներ, չպետք է գնահատվեն խմբային հիմունքով: Արժեքը վճարված լինելու անկողմնակալ վկայության առկայության դեպքում արժեքը կումից վնասը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (հաշվի չառնելով դեռևս չկրած ապագա պարտքային կորուստները) ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքը գեղջվում է ֆինանսական ակտիվների սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով: Եթե փոխառությունն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեքը կման կորուստ գնահատելու համար որպես գեղջման դրույք օգտագործվում է ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեքը կման պահուստի հաշվի միջոցով, իսկ արժեքը կումից ծախսն արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Տոկոսային եկամուտները շարունակում են հաշվեկշռվել նվազեցված հաշվեկշռային արժեքից՝ օգտագործելով արժեքը կման կորուստը հաշվելու նպատակով կիրառվող ապագա դրամական հոսքերի գեղջման տոկոսադրույքը: Տոկոսային եկամուտները արտացոլվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես ֆինանսական եկամուտ: Փոխառությունները, համապատասխան պահուստների հետ միասին, դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա փոխառությունները հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր ապահովության միջոցները օգտագործվել են կամ փոխանցվել Ընկերությանը: Եթե հաջորդող տարում գնահատված արժեքը կման ավելանում կամ նվազում է արժեքը կման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեքը կումից կորուստը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի հաշիվը ճշգրտելու միջոցով: Եթե հետագա դուրսգրումը ավելի ուշ վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարն արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես ֆինանսական ծախսերի նվազեցում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունները ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն, կախված իրավիճակից, դասակարգվում են որպես ֆինանսական պարտավորություններ՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, վարկեր և փոխառություններ կամ որպես ածանցյալ գործիքներ: Ընկերությունը որոշում է ֆինանսական պարտավորության դասը սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, իսկ վարկերի ու փոխառությունների պարագայում՝ գումարած ուղղակի վերագրելի գործարքի ծախսումները: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

Ապաճանաչում

Ֆինանսական պարտավորությունը ապաճանաչվում է մարվելու, չեղյալ համարվելու կամ համապատասխան պարտավորության ժամկետը լրանալու դեպքում: Երբ գործող ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է նույն փոխառուից՝ էականորեն տարբեր պայմաններով այլ պարտավորությամբ կամ ընթացիկ պարտավորության պայմանները էականորեն փոփոխվում են, նման փոխարինումը կամ փոփոխությունը դիտվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների արժեքը որոշվում է առաջին մուտք առաջին ելք մեթոդի հիման վրա և իր մեջ ներառում է պաշարների ձեռքբերման և ներկա գտնվելու վայր և վիճակին բերելու հետ կապված ծախսումները:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Կանխավճարներ

Կանխավճարները հաշվեկշռում արտացոլվում են արժեզրկման պահուստով նվազեցված արժեքով: Կանխավճարը դասակարգվում է որպես ոչ ընթացիկ այն պարագայում, երբ կանխավճարին վերաբերող ապրանքները կամ ծառայությունները նախատեսվում է ձեռք բերել մեկ տարի հետո կամ երբ կանխավճարները վերաբերում են ակտիվներին, որոնք դասակարգվում են որպես ոչ ընթացիկ սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Ակտիվի ձեռքբերման գծով կանխավճարները փոխանցվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին այն ժամանակ, երբ Հնկերությանն է անցնում ակտիվի տիրապետումը և հնարավոր է դառնում, որ ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն Հնկերություն: Այլ կանխավճարները դուրս են գրվում շահույթ կամ վնաս, երբ կանխավճարին վերաբերող ապրանքները կամ ծառայությունները ձեռք են բերվում: Եթե կան հայտանիշներ, որ կանխավճարին վերաբերող ակտիվները, ապրանքները կամ ծառայությունները չեն ստացվելու, կանխավճարի հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում և համապատասխան արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամական միջոցները, դրամական միջոցները բանկային հաշվին, ցլպահանջ ավանդներն ու այլ կարճաժամկետ բարձր իրացվելի ներդրումները՝ երեք ամիս կամ ավելի կարճ սկզբնական ժամկետայնությամբ:

Կանոնադրական կապիտալ

Հասարակ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը ուղղակիորեն վերագրվող լրացուցիչ ծախսումներն արտացոլվում են սեփական կապիտալում՝ որպես այդ թողարկման արդյունքում առաջացած նվազեցում՝ գուտ հարկերից: Թողարկված բաժնետոմսերի իրական և անվանական արժեքների դրական տարբերությունը հաշվառվում է սեփական կապիտալում որպես էմիսիոն եկամուտ:

Ավելացված արժեքի հարկ (ԱԱՀ)

Վաճառքի գծով ավելացված արժեքի հարկը, որն առաջանում է ապրանքների իրացման ժամանակ, ենթակա է ՀՀ Պետական բյուջե փոխանցման ապրանքների մատակարարումից կամ հաճախորդներին և պատվիրատուներին ծառայությունների մատուցումից հետո: Գնումների գծով ԱԱՀ-ն, որպես կանոն, հաշվանցվում է վաճառքի գծով ԱԱՀ-ի նկատմամբ ապրանքների ստացմանը զուգահեռ: Բացառություն է կազմում էլեկտրաէներգիայի այն իրացումը, որի գնման գծով ԱԱՀ-ն հաշվանցվում է վաճառքի գծով ԱԱՀ-ին հաշիվ ապրանքագրի ստացումից հետո: Հարկային մարմինները թույլ են տալիս մարել ԱԱՀ-ը գուտ հիմքի վրա: Վաճառքի կամ գնումների գծով ԱԱՀ-ն ճանաչվում է հաշվեկշռում գուտ հիմքով և առանձին տողով բացահայտվում է ակտիվների կամ պարտավորությունների կազմում: Երբ ձևավորվում է դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստ, արժեզրկման գծով կորուստը հաշվարկվում է դեբիտորական պարտքի համախառն գումարի համար՝ ներառյալ ԱԱՀ-ն:

Աշխատողների վարձատրություն

Աշխատավարձերը, տարեկան վճարվող արձակուրդը, անաշխատունակության դիմաց վճարները, պարգևավճարները և այլ ոչ դրամական վարձատրությունները (ինչպես օրինակ, աշխատողների բժշկական ապահովագրությունը և երեխաների մանկապարտեզների գծով ծախսումները) հաշվեկշռվում են այն տարում, որում Հնկերության աշխատակիցները համապատասխան ծառայությունները մատուցել են: Աշխատողները ստանում են թոշակներ ՀՀ պետական բյուջեից ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան: Հնկերությունը կատարում է վճարումները պետական բյուջե տարվա ընթացքում գործող պաշտոնական դրույքաչափերով:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական հաշվետվություններում, բայց դրանց վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտվում է այն դեպքում, երբ այդպիսի ակտիվների հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է համարվում:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական հաշվետվություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորությունը մարելու համար տնտեսական ռեսուրսների արտահոսքը հավանական է և այդ արտահոսքը կարող է խելամուտքեն գնահատվել: Պայմանական պարտավորությունները բացահայտվում են այն դեպքում, երբ գոյություն ունի տնտեսական օգուտները մարմնավորող ռեսուրսների արտահոսքի հավանականություն:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Ընկերության գործառնական արժույթը այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որում իրավաբանական անձը գործում է: Ընկերության գործառնական արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ Հայկական դրամը (ՀՀ դրամ):

Դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործառնական արժույթի փոխանակման փոխարժեքով՝ հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից սահմանված պաշտոնական հաշվարկային դրույթաչափերը: Տարվա վերջի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված հաշվարկային դրույթաչափերի միջոցով դրամային ակտիվների և պարտավորությունների գործառնական արժույթի վերահաշվարկից առաջացած օգուտները և վնասները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Տարվա վերջի վերահաշվարկը չի կիրառվում այն ոչ դրամային հոդվածների նկատմամբ, որոնք չափվում են պատմական արժեքով:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտարժույթային հաշիվների վերահաշվարկման համար օգտագործված փոխարժեքները հետևյալն են. 405.64 ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար (2012թ.՝ 403.58 ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար), 559.54 ՀՀ դրամ/Եվրո (2012թ.՝ 532.24 ՀՀ դրամ/Եվրո), 12.44 ՀՀ դրամ/ռուսական ռուբլի (2012թ.՝ 13.27 ՀՀ դրամ/ռուսական ռուբլի):

2.3 Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Ընդունված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը համապատասխանում է նախորդ ֆինանսական տարվա քաղաքականությանը, բացառությամբ սահմանված մասհանումներով թոշակային պլանների գծով ակտուարային եկամուտների և ծախսերի ճանաչման հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կամավոր փոփոխությունների ու հետևյալ նոր և լրացված ՖՀՄՄ-ների և ՖՀՄՄԿ մեկնաբանությունների, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2012թ. հունվարի 1-ից՝

- ▶ Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 12 «Շահութահարկեր» ստանդարտում՝ «Հետաձգված հարկի հիմքում ընկած ակտիվի փոխհատուցում»
- ▶ Փոփոխություններ ՖՀՄՄ 7 «Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումներ» ստանդարտում՝ «Ապաճանաչման ընդլայնված բացահայտումների պահանջներ»

Ընդունված ստանդարտները կամ մեկնաբանությունները նկարագրված է ստորև.

Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 12 ստանդարտում՝ «Հետաձգված հարկի հիմքում ընկած ակտիվի փոխհատուցում»

Փոփոխությունում պարզաբանվում է իրական արժեքով չափվող ներդրումային գույքի գծով հետաձգված հարկի որոշման մեխանիզմը: Փոփոխության շրջանակներում ներմուծվում է հերքվող ենթադրություն այն մասին, որ ՀՀՄՄ 40 ստանդարտի համաձայն իրական արժեքով չափվող ներդրումային գույքի գծով հետաձգված հարկը պետք է չափվի ենթադրելով, որ տվյալ ներդրումային գույքի հաշվեկշռային արժեքը կվերականգնվի վաճառքի միջոցով: Այն նաև ներառում է պահանջ այն մասին, որ ՀՀՄՄ 16 ստանդարտի համաձայն վերագնահատման մոդելի միջոցով գնահատվող չնաշվող ակտիվների նկատմամբ հետաձգված հարկը միշտ պետք է գնահատվի հիմք ընդունելով ակտիվների վաճառքի մասին ենթադրությունը: Փոփոխությունն ուժի մեջ է մտնում 2012թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

Տվյալ փոփոխությունն ազդեցություն չի ունեցել Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների կամ բացահայտումների վրա:

2.3 Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Փոփոխություններ ՖՀՄՄ 7 ստանդարտում՝ «Ապաճանաչման ընդլայնված բացահայտումների պահանջներ»

Փոփոխությունը պահանջում է լրացուցիչ բացահայտումներ այն ֆինանսական ակտիվների վերաբերյալ, որոնք փոխանցվել են, սակայն չեն ապաճանաչվել, որպեսզի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողներին հնարավորություն ընձեռվի հասկանալ կապը դրանց և դրանց վերաբերող պարտավորությունների միջև: Բացի այդ, փոփոխությունը պահանջում է բացահայտումներ կազմակերպության կողմից ապաճանաչված ակտիվների վերաբերյալ, որոնց նկատմամբ այն պահպանում է շարունակական մասնակցություն, որպեսզի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողները կարողանան հասկանալ այդպիսի մասնակցության էությունը և դրա հետ կապված ռիսկերը: Փոփոխությունն ուժի մեջ է մտնում 2011թ. հուլիսի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը չունի նմանատիպ ակտիվներ, այդ իսկ պատճառով տվյալ փոփոխությունն ազդեցություն չի ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3. Նշանակալի հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ

Դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ

ՖՀՄՄ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է Ընկերության ղեկավարությունից կատարել գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակտիվների, պարտավորությունների (այդ թվում պայմանական) և հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների ու ծախսերի գումարների վրա: Գնահատումները և դատողությունները շարունակաբար վերլուծվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ գործոնների վրա, ներառյալ ապագա իրադարձությունների սպասումները, որոնք ողջամիտ են որոշակի հանգամանքների պարագայում: Այնուամենայնիվ, այս ենթադրությունների և գնահատումների վերաբերյալ անորոշությունը կարող է բերել այնպիսի հետևանքների, որոնք կպահանջեն հետագայում ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական փոփոխություններ:

Հիմնական միջոցների վերագնահատում

Ընկերությունը հիմնական միջոցների իրական արժեքի որոշման համար օգտագործել է հաշվապահական դատողություններ և ենթադրություններ: Քանի որ հիմնական միջոցների իրական արժեքի փոփոխություններն ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ էական չեն եղել, Ընկերության կողմից որոշում է ընդունվել չվերագնահատել հիմնական միջոցները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Գնահատման աշխատանքների իրականացման ընթացքում օգտագործվել են միջազգային պրակտիկայում ընդունված մոտեցումներ և մեթոդներ

- ▶ Ծախսային մոտեցում, որը հիմնվում է այն դատողության վրա, թե որքան միջոցներ է պետք ներդնել գնահատվող գույքի նման գույք ստեղծելու համար,
- ▶ եկամտային մոտեցում, որը հիմնվում է այն ենթադրության վրա, որ այն գինը, որը շուկան պատրաստ է վճարել գնահատվող օբյեկտի համար, որոշվում է ապագայում հաստատուն դրամական միջոցների հոսքեր ապահովելու իր հնարավորությամբ: Այդ մոտեցումը կիրառվել է գնահատվող ակտիվների տնտեսական արժեքի մասն առկայության և մեծության որոշման համար (ծախսային մոտեցման շրջանակներում բավարար եկամտաբերության ստուգում):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Ընկերությունը բոլոր հիմնական միջոցների գծով մաշվածությունը հաշվարկում է՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մինչև 2019թ. Ընկերության գործունեությունը երաշխավորված է 2004թ. հունվարի 30-ին կնքված միջկառավարական համաձայնագրով: Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված անցյալ փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները ներառվում են ակտիվում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազման:

Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Ընկերությունը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Անհրաժեշտ է հաշվի առնել հետևյալ հիմնական գործոնները. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, շահագործման գործոններից և տեխնիկական սպասարկման ծրագրից կախված մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

3. Նշանակալի հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ (շարունակություն)

Ակտիվների արժեզրկումը և պահուստների հաշվառումը

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ Հնկերությունը գնահատում է Հնկերության ակտիվների փոխհատուցվող գումարի՝ հաշվեկշռային արժեքից նվազման հայտանիշները: Փոխհատուցվող արժեքն իրենից ներկայացնում է օգտագործման արժեքից և վաճառքի համար անհրաժեշտ ծախսումներով նվազեցված ակտիվի իրական արժեքներից առավելագույնը: Եթե հայտնաբերվում են նվազման նման հայտանիշներ, հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող արժեքը: Նվազման չափը հաշվառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ այն ժամանակահատվածում, որում նվազումը տեղի է ունեցել:

Եթե պայմանները փոխվում են և ղեկավարությունը գտնում է, որ ակտիվների արժեքը ավելացել է, արժեզրկման պահուստը ամբողջությամբ կամ մասամբ հակադարձվում է:

Արժեզրկման հաշվառումն իր մեջ ներառում է հիմնական միջոցների, ոչ նյութական ակտիվների, առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի, այլ ոչ ընթացիկ ակտիվների և ցածր իրացվելի պաշարների գծով պահուստներ:

Պարտավորությունների և ծախսերի գծով պահուստները հիմնականում ներառում են պահուստներ հարկային պարտավորությունների և դատական գործընթացների գծով: Հնկերությունը ճանաչում է արժեզրկման գծով ծախսերը կամ հաշվեզրկում է այդ պահուստները այն ժամանակ, երբ իր գնահատումները ցույց են տալիս, որ հավանական է, որ պարտավորությունը առաջացել է կամ ակտիվը չի վերականգնվի և արժեզրկումը կարող է խելամտորեն չափվել: Դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստը հիմնված է յուրաքանչյուր հաճախորդի պարտքի հավաքագրելիության ղեկավարության գնահատման վրա: Եթե տեղի է ունենում որևէ հիմնական հաճախորդի վարկունակության նվազում կամ եթե դեբիտորների պարտավորությունների չկատարման գծով իրական կորուստները ավելի մեծ են, քան ղեկավարության գնահատումները, իրական մնացորդները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Եթե ղեկավարությունը որոշում է, որ որոշակի դեբիտորական պարտքերի գծով՝ անկախ գումարից, չկա արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշ, այն ներառվում նման վարկային ռիսկի հատկանիշներ ունեցող դեբիտորական պարտքերի խմբում և իրականացվում է դրանց արժեզրկման խմբային գնահատում:

Պարտքերի արժեզրկման խմբային ստուգման նպատակով դեբիտորական պարտքերը խմբավորվում են՝ ըստ նման վարկային ռիսկի հայտանիշների: Նշված հայտանիշները կապված են նման ակտիվների խմբերից առաջացող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հետ, որոնք կախված են գնահատվող ակտիվներին վերաբերող փոխառուների կողմից պայմանագրերի պայմաններին համապատասխան պարտավորությունների գումարների մարման հնարավորություններից: Արժեզրկման խմբային գնահատման ենթակա դեբիտորական պարտքերի խմբում ապագա դրամական միջոցների հոսքերը գնահատվում են պայմանագրային դրամական հոսքերի և համապատասխան ակտիվների ժամկետանց դառնալու գծով Հնկերության ղեկավարության անցյալ ժամանակաշրջանում կրած կորուստների դեպքերի և ժամկետանց գումարների վերականգնման փորձի հիման վրա:

Ներկայումս գոյություն չունեցող անցյալ պայմանների ազդեցությունը վերացնելու և անցյալում գոյություն չունեցող, բայց ներկայումս առկա պայմանների ազդեցությունն արտացոլելու նպատակով անցյալ փորձը ճշգրտվում է ընթացիկ դիտարկելի տվյալների հիման վրա:

Հարկային օրենսդրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում հարկային օրենսդրության համապատասխանությունը հանդիսանում է ղեկավարության մեկնաբանությունների առարկա, որը կարող է վիճարկվել հարկային մարմինների կողմից: Հնկերության ղեկավարությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կատարում է անորոշ հարկային իրավիճակների գնահատում: Շահութահարկի գծով պարտավորությունները որոշվում են ղեկավարության կողմից այն չափով, որ հարկային մարմինների կողմից չառաջանան լրացուցիչ պահանջներ հարկերի գծով:

Գնահատումները հիմնված են հարկային օրենսդրության վրա, որն ուժի մեջ է մտել կամ փաստացի գործում է հաշվետու ժամանակաշրջանում, ինչպես նաև դատարանի որոշման կամ այդ հարցին վերաբերող այլ նորմատիվ ակտերի հիման վրա: Տուգանքների, տուկոսների և հարկերի (բացի շահութահարկից) գծով պարտավորությունները ճանաչվում են հաշվետու ժամանակաշրջանում պարտավորությունը կատարելու համար անհրաժեշտ ծախսումների գծով ղեկավարության լավագույն գնահատման վրա:

4. Թողարկված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ

Թողարկված, բայց մինչև Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկման ամսաթիվը ուժի մեջ չմտած ստանդարտները ներկայացված են ստորև: Ընկերությունն ակնկալում է, որ ցանկում ներկայացված թողարկված ստանդարտները և մեկնաբանությունները ազդեցություն կունենան Ընկերության բացահայտումների, ֆինանսական վիճակի կամ գործունեության արդյունքների վրա, երբ դրանք կիրառվեն ապագայում: Ընկերությունը նախատեսում է կիրառել այդ ստանդարտներն այն ժամանակ, երբ դրանք ուժի մեջ կմտնեն: Ներկայումս Ընկերությունը գնահատում է ներթուրյալ ստանդարտների կիրառման ազդեցությունը ֆինանսական վիճակի և ֆինանսական գործունեության արդյունքների վրա:

ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների ներկայացում

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունը փոխում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող հոդվածների խմբավորումը: ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունը փոխում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող հոդվածների խմբավորումը: Այն հոդվածները, որոնք կարող են ապագայում որևէ ժամանակի դրությամբ վերադասակարգվել շահույթում կամ վնասում (օրինակ՝ ներդրման հեջավորումից գուտ օգուտը, օտարերկրյա գործունեության փոխարկման վերահաշվարկից տարբերությունները, դրամական միջոցների հոսքերի հեջավորման գուտ շարժը և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գուտ օգուտները կամ վնասները) կներկայացվեն առանձին այն հոդվածներից, որոնք երբեք չեն վերադասակարգվի (օրինակ՝ սահմանված հատուցումների պլանների գծով ակտուարային օգուտները կամ վնասները, ինչպես նաև Հողատարածքի ու շենքերի վերագնահատումից օգուտները կամ վնասները): Փոփոխությունն ուժի մեջ է մտնում 2012թ. հուլիսի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և հետևաբար կկիրառվի փոփոխության ուժի մեջ մտնելուն հաջորդող առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունում:

Փոփոխությունն ազդեցություն ունի միայն ներկայացման վրա և չի ազդում Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ֆինանսական արդյունքների վրա:

ՀՀՄՍ 19 «Աշխատակիցների հատուցումներ» (Վերանայված)

ՀՀՄՍ 19-ն թողարկել է ՀՀՄՍ 19-ի մի շարք փոփոխություններ: Այդ փոփոխությունները ներառում են հիմնական փոփոխություններից՝ ինչպիսիք են «միջանցքի» մեխանիզմի և պլանի ակտիվների ակնկալվող եկամտի կոնցեպտիվի վերացումը, մինչև պարզաբանումները և վերաձևակերպումը: Ընկերությունը ինքնակամ փոփոխել է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը՝ ճանաչելու ակտուարային օգուտները և վնասները ընթացիկ ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Փոփոխությունն ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Փոփոխությունն կիրառելի չէ Ընկերության համար և չի ազդում Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ֆինանսական արդյունքների վրա:

ՀՀՄՍ 28 «Ասոցիացված կազմակերպություններում և համատեղ ձեռնարկումներում ներդրումներ» (վերանայված 2011թ.-ին)

Նոր ՀՀՄՍ 11 «Համատեղ ձեռնարկումներ» ստանդարտի և ՀՀՄՍ 12 «Այլ կազմակերպություններում բաժնեմասի բացահայտում» ստանդարտի թողարկումների հետևանքով ՀՀՄՍ 28 «Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում» ստանդարտն անվանափոխվել է՝ ՀՀՄՍ 28 «Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում և համատեղ ձեռնարկումներում» և արտացոլում է ասոցիացված կազմակերպություններում և համատեղ ձեռնարկումներում ներդրումների նկատմամբ բաժնեմասնակցության մեթոդի կիրառումը: Վերանայված ստանդարտն ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Փոփոխությունն կիրառելի չէ Ընկերության համար և չի ազդում Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ֆինանսական արդյունքների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 32 ստանդարտում՝ «Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում»

Սույն փոփոխությունները պարզաբանում են «ներկայումս ունի ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների նկատմամբ հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք» արտահայտությունը: Փոփոխությունները նաև պարզաբանում են ՀՀՄՍ 32 ստանդարտով սահմանված հաշվանցման պայմանի կիրառումը վճարահաշվարկային համակարգերի (օրինակ՝ քլիրինգային համակարգերի) նկատմամբ, որոնք ոչ միաժամանակ կիրառում են համախառն հաշվարկային մեխանիզմներ:

4. Թողարկված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ (շարունակություն)

Ենթադրվում է, որ տվյալ փոփոխություններն ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա և ուժի մեջ են մտնում 2014թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1 ստանդարտում՝ «Պետական վարկեր»

Սույն փոփոխությունները ՀՀՄՍ-ներն առաջին անգամ որդեգրողներից պահանջում են ՀՀՄՍ 20 «Պետական շնորհների հաշվառում և պետական օգնության բացահայտում» ստանդարտի պահանջները կիրառել առաջընթաց ՀՀՄՍ-ներին անցման ամսաթվի դրությամբ արդեն գոյություն ունեցող պետական վարկերի նկատմամբ: Կազմակերպությունները կարող են որոշել կիրառել ՀՀՄՍ 9 ստանդարտի (կամ ՀՀՄՍ 39 ստանդարտի, ըստ նպատակահարմարության) և ՀՀՄՍ 20 ստանդարտի պահանջները հետընթաց, եթե այդպիսի ներկայացման համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը ստացվել է վարկի սկզբնական հաշվառման ժամանակ: Ազատումը ՀՀՄՍ-ներն առաջին անգամ որդեգրողներին թույլ կտա հետընթաց չափում չկիրառել շուկայականից ցածր տոկոսադրույթով ստացված պետական վարկերի նկատմամբ: Փոփոխությունն ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Փոփոխությունն ազդեցություն չի ունենա Ընկերության վրա:

ՀՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ՝ դասակարգումը և չափումը»

ՀՀՄՍ 9-ի թողարկումն արտացոլում է ՀՀՄՍ 39 ստանդարտը փոխարինելու ուղղությամբ ՀՀՄՍ-ի աշխատանքների առաջին փուլը և կիրառվում է ՀՀՄՍ 39-ում սահմանված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման և չափման նկատմամբ: Ստանդարտը սկզբնապես ուժի մեջ էր մտնելու 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, սակայն ՀՀՄՍ 9 ստանդարտի «Պարտադիր ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվ և անցման բացահայտումներ» փոփոխությունները, որոնք հրատարակվել էին 2011թ. դեկտեմբերին, տեղափոխեցին պարտադիր կիրառման ամսաթիվը մինչև 2015թ. հունվարի 1-ը : Հետագա փոփոխում ՀՀՄՍ-ն կանդրադառնա հեջավորման հաշվառմանը և ֆինանսական ակտիվների արժեզրկմանը: ՀՀՄՍ 9 ստանդարտի առաջին փուլի կիրառումն ազդեցություն կունենա Ընկերության ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման վրա, բայց չի ազդի ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման և չափման վրա:

Ստանդարտը կիրառելի չէ Ընկերության համար և չի ազդում Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ֆինանսական արդյունքների վրա:

ՀՀՄՍ 10 «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ», ՀՀՄՍ 27 «Առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ»

ՀՀՄՍ 10-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 27 «Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ» ստանդարտի այն մասը, որը վերաբերում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հաշվառմանը: Այն նաև անդրադառնում է ՄՄԿ 12 «Համախմբում. հատուկ նշանակության կազմակերպություններ» մեկնաբանությունում բարձրացված խնդիրներին:

ՀՀՄՍ 10-ը սահմանում է միասնական վերահսկողության մոդել, որը կիրառվում է բոլոր կազմակերպությունների նկատմամբ՝ ներառյալ հատուկ նշանակության կազմակերպությունները: Ի տարբերություն ՀՀՄՍ 27-ում ներկայացված պահանջների ՀՀՄՍ 10-ի կողմից ներկայացված փոփոխությունները ղեկավարությունից կպահանջեն կիրառել էական դատողություններ՝ որոշելու, թե որ կազմակերպություններն են վերահսկվում և, որի հետևանքով, պահանջում են համախմբում մայր կազմակերպության կողմից: Այս ստանդարտն ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Ստանդարտը կիրառելի չէ Ընկերության համար և չի ազդում Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ֆինանսական արդյունքների վրա:

ՀՀՄՍ 11 «Համատեղ գործունեության համաձայնություններ»

ՀՀՄՍ 11-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 31 «Մասնակցություն համատեղ ձեռնարկումներում» ստանդարտը և ՄՄԿ 13 «Համատեղ վերահսկվող կազմակերպություններ՝ ձեռնարկողների ոչ դրամային ներդրումներ» մեկնաբանությունը: ՀՀՄՍ 11-ը բացառում է համատեղ վերահսկվող կազմակերպությունները համամասնական համախմբելու տարբերակը: Փոխարենը համատեղ ձեռնարկման սահմանմանը բավարարող համատեղ վերահսկվող կազմակերպությունները պետք է հաշվառվեն բաժնեմասնակցության մեթոդով: Նոր ստանդարտը ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Տվյալ ստանդարտի կիրառումն ազդեցություն չի ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա:

4. Թողարկված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ (շարունակություն)

ՖՀՄՍ 12 «Այլ կազմակերպություններում մասնակցության բացահայտում»

ՖՀՄՍ 12-ը ներառում է ՀՀՄՍ 27-ում ֆինանսական հաշվետվությունների համախմբման հետ կապված բոլոր բացահայտումները, ինչպես նաև ՀՀՄՍ 31 և ՀՀՄՍ 28 ստանդարտներում նախկինում ներառված բացահայտումները: Այս բացահայտումները վերաբերում են կազմակերպության մասնակցությանը դուստր կազմակերպություններում, համատեղ գործունեության համաձայնություններում, ասոցիացված և կառուցվածքային կազմակերպություններում: Պահանջվում են նաև մի շարք նոր բացահայտումներ: Այս ստանդարտն ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Ստանդարտի կիրառումն ազդեցություն չի ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ֆինանսական արդյունքների վրա:

ՖՀՄՍ 13 «Իրական արժեքի չափում»

ՖՀՄՍ 13-ը սահմանում է ՖՀՄՍ-ների շրջանակներում բոլոր իրական արժեքների չափման մեկ միասնական ուղեցույց: ՖՀՄՍ 13-ը չի փոխում, թե երբ է կազմակերպությունից պահանջվում կիրառել իրական արժեք, սակայն տրամադրում է ուղեցույց, թե ինչպես չափել իրական արժեքը ՖՀՄՍ-ների շրջանակներում, երբ իրական արժեքի կիրառումը պարտադիր է կամ թույլատրելի: Ստանդարտը ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Ներկայումս Ընկերությունը գնահատում է այս ստանդարտի ազդեցությունն իր ֆինանսական վիճակի և արդյունքների վրա, սակայն նախնական վերլուծությունը ցույց է տվել, որ ստանդարտի կիրառումն էական հետևանքներ չի ունենա:

ՖՀՄՍ տարեկան բարեփոխումներ (Մայիս 2012)

Տվյալ բարեփոխումներն ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության վրա, սակայն ներառում են՝

ՖՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրումը»

Տվյալ բարեփոխումը պարզաբանում է, որ կազմակերպությունը, որը նախկինում դադարել էր կիրառել ՖՀՄՍ-ներ և որոշում է, կամ նրանից պահանջվում է, դրանք նորից կիրառել, կարող է ընտրել ՖՀՄՍ 1 ստանդարտի կրկնակի կիրառման տարբերակը: Եթե ՖՀՄՍ 1 ստանդարտը նորից չի կիրառվում, կազմակերպությունը պարտադիր պետք է հետընթաց վերահաշվարկի իր ֆինանսական հաշվետվություններն այնպես, ասես այն երբեք չէր դադարել ՖՀՄՍ-ներ կիրառել:

ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»

Տվյալ բարեփոխումը պարզաբանում է տարբերությունը կամավոր կերպով ներկայացված լրացուցիչ համեմատական տեղեկատվության և նվազագույն պահանջվող համեմատական տեղեկատվության միջև: Ընդհանրապես, նվազագույն պահանջվող համեմատական ժամանակաշրջանը նախորդ ժամանակաշրջանն է:

ՀՀՄՍ 16 «Հիմնական միջոցներ»

Տվյալ բարեփոխումը պարզաբանում է, որ խոշոր պահեստամասերը և սպասարկման սարքավորումները, որոնք համապատասխանում են հիմնական միջոցների սահմանմանը, պաշարներ չեն:

ՀՀՄՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ. ներկայացումը»

Տվյալ բարեփոխումը պարզաբանում է, որ բաժնետերերին կատարված բաշխումներից առաջացած հարկերը հաշվառվում են համաձայն ՀՀՄՍ 12 ստանդարտի:

ՀՀՄՍ 34 «Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ»

Փոփոխությունը միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններում սեզոնային ընդամենը ակտիվների բացահայտման պահանջները համապատասխանեցնում ընդամենը պարտավորությունների բացահայտման պահանջներին: Այս պարզաբանումը նաև ապահովում է միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումների համապատասխանությունը տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումներին:

Սույն բարեփոխումներն ուժի մեջ են մտնում 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

5. Հասույթ

(հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Էլեկտրաէներգիայի վաճառք	18,370,782	18,595,716
Հզորության վաճառք	3,620,607	3,543,194
Այլ	21,717	18,711
	22,013,106	22,157,621

2013թ. հուլիսին հասարակական ծառայությունների կարգավորման Հանձնաժողովի 2013թ.-ի հունիսի N191Ա որոշման համաձայն՝ Էլեկտրաէներգիայի դրույքաչափերը աճեցին: Էլեկտրաէներգիայի դրույքաչափը 25.40 դրամից դարձավ 30.98 դրամ, կամ ավելացավ 22%-ով:

Հզորության գնման դրույքաչափը 1կվտ-ի համար 715,64 դրամից աճեց մինչև 850.01 դրամ, կամ 19%-ով:

6. Վաճառքի ինքնարժեք

(հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Գազի գնում	17,254,939	19,641,913
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	1,286,870	1,275,704
Էլեկտրաէներգիայի գնում	716,385	192,333
Մաշվածություն և ամորտիզացիա (Ծան. 12)	359,011	388,672
Հումք և նյութեր	109,182	136,418
Այլ	158,460	152,226
	19,884,847	21,787,266

2013թ. հուլիսին հասարակական ծառայությունների կարգավորման Հանձնաժողովի 2013թ. հունիսի N190Ն որոշման համաձայն՝ գազի գնման դրույքաչափերը աճեցին: Խոշոր սպառողների համար գինը 1,000 խորանարդ մետր գազի համար 243.13 ԱՄՆ դոլարից դարձավ 276.98 ԱՄՆ դոլար, կամ ավելացավ 14%-ով:

7. Վարչական ծախսեր

(հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	502,591	555,589
Հարկեր, բացի շահութահարկից	33,815	33,921
Խորհրդատվական ծառայություններ	31,200	67,460
Գործուղման ծախսեր	23,608	21,201
Ապահովագրական և բանկային ծառայությունների վճար	19,572	21,450
Հումք և նյութեր	18,752	22,781
Մաշվածություն և ամորտիզացիա (Ծան. 12)	18,735	33,005
Ներկայացուցչական ծախսեր	15,089	15,119
Հաղորդակցման և գրասենյակային ծախսեր	10,065	10,856
Վերանորոգման և տեխնիկական սպասարկման գծով ծախսեր	4,846	9,409
Այլ ծախսեր	33,705	26,219
	711,978	817,010

8. Այլ եկամուտներ և ծախսեր

(հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Աշխատավարձի հավելյալ վճարների պահուստի վերականգնում (Ծան. 19)	54,235	48,875
Վարձակալությունից եկամուտ	6,020	5,853
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրումից եկամուտներ	-	878
Այլ	3,627	2,429
	63,882	58,035
Բարեգործական հատկացումներ	25,391	14,120
Պարտադիր վճարներ	21,078	27,789
Տույժերի և տուգանքների գծով ծախսեր	14,947	40,104
Մաշվածություն և ամորտիզացիա (Ծան. 12)	8,589	7,521
Վնասակար արտանետումների համար վճարներ	2,426	2,594
Հարկեր, բացի շահութահարկից	927	38,762
Այլ	4,463	9,913
	77,821	140,803

9. Ֆինանսական եկամուտներ

(հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Տոկոսային եկամուտներ	62,093	93,769
Արտարժույթով գործառնություններից զուտ եկամուտ	5,767	51,471
	67,860	145,240

10. Շահութահարկ

(հազար ՀՀ դրամ)

Շահութահարկի գծով ծախսի հիմնական բաղադրիչներն են՝

	2013թ.	2012թ.
Ընթացիկ շահութահարկ՝		
Շահութահարկի վերադարձ	-	(34,645)
Շահութահարկի գծով ընթացիկ վճարումներ	60,280	-
Հետաձգված շահութահարկ՝		
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացմանը և հակադարձմանը վերաբերող	-	-
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլված շահութահարկի գծով ծախս / (եկամուտ)	60,280	(34,645)

10. Շահութահարկ (շարունակություն)

	2013թ.	2012թ.
Հաշվապահական շահույթը /(վնասը) նախքան շահութահարկով հարկումը	1,465,178	(385,269)
ՀՀ շահութահարկի պարտադիր 20% (2012թ.՝ 20%) դրույքաչափով հաշվարկված շահութահարկ	293,036	(77,054)
Շահութահարկի վերադարձ	-	(34,645)
Նախկինում չճանաչված հարկային վնասներից օգուտ	(157,751)	-
Հետաձգված հարկային ակտիվի գծով պահուստի փոփոխություն	(122,078)	(35,152)
Հարկային բազան չնվազեցնող այլ ծախսեր	47,073	112,206
Շահութահարկի արդյունավետ դրույքաչափով հաշվարկված 4.1% (2012թ.՝ 8.9%)	60,280	(34,645)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլված շահութահարկի գծով ծախսեր	60,280	(34,645)

Հետաձգված շահութահարկ

(հազար ՀՀ դրամ)

Հետաձգված հարկը վերաբերում է հետևյալ հոդվածներին.

	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն		Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն		
	2011թ.	2012թ.	2012թ.	2013թ.	
Հիմնական միջոցներ	2,135,889	(93,589)	2,042,300	(88,543)	1,953,757
Անհուսալի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	2,295	(2,295)	-	-	-
Դիսկոնտավորված առևտրային դեբիտորական պարտքեր	25,163	(2,880)	22,283	(3,313)	18,970
Չօգտագործված արձակուրդների գծով պահուստ	4,796	40	4,836	(1,495)	(3,341)
Ապագա հարկվող շահույթի նկատմամբ հաշվանցվող վնաս	-	157,751	157,751	-	157,751
Հավելյալ աշխատավարձի գծով պահուստ	99,823	(23,895)	75,928	(10,847)	65,081
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	2,267,966	35,132	2,303,098	(104,198)	2,198,900
Կրեդիտորական պարտքեր	-	-	-	(17,880)	(17,880)
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	(17,880)	(17,880)
Զուտ հետաձգված շահութահարկ	2,267,966	35,132	2,303,098	(122,078)	2,181,020
Վերականգնում/ (դուրս գրում)	(2,267,966)	(35,132)	(2,303,098)	122,078	(2,181,020)
Հետաձգված շահութահարկ	-	-	-	-	-

10. Շահութահարկ (շարունակություն)

Այն դեպքում, երբ Ընկերությունն ունի օրենքով սահմանված իրավունք ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցելու, և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերաբերում են միևնույն հարկային մարմինների կողմից հավաքագրվող շահութահարկին, Ընկերությունը հաշվանցում է հարկային պարտավորությունները և ակտիվները:

11. Հիմնական միջոցներ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Շենքեր	Շինություններ և փոխանցող հարմարանքներ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Անավարտ շինարարություն	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
2012թ. Հունվար 1-ի դրությամբ	240,871	155,317	3,586,309	6,904	3,989,401
Ավելացումներ	-	-	4,373	-	4,373
Օտարումներ	-	-	-	-	-
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	240,871	155,317	3,590,682	6,904	3,993,774
Ավելացումներ	-	-	2,558	-	2,558
Օտարումներ	-	-	-	-	-
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	240,871	155,317	3,593,240	6,904	3,996,332
Կուտակված մաշվածություն					
2012թ. հունվար 1-ի դրությամբ	53,168	78,835	1,387,604	-	1,519,607
Մաշվածության ծախս	23,716	20,722	375,710	-	420,148
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	76,884	99,557	1,763,314	-	1,939,755
Մաշվածության ծախս	23,716	10,248	350,968	-	384,932
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	100,600	109,805	2,114,282	-	2,324,687
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					
2012թ. հունվար 1-ի դրությամբ	187,703	76,482	2,198,705	6,904	2,469,794
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	163,987	55,760	1,827,368	6,904	2,054,019
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	140,271	45,512	1,478,958	6,904	1,671,645

Եթե հիմնական միջոցները չափվեին սկզբնական արժեքի մեթոդով, ապա հաշվեկշռային արժեքները կլինեին հետևյալը.

(հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.	2012թ. հունվարի 1
Սկզբնական արժեք	19,180,500	19,194,079	19,180,825
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում	(18,005,537)	(17,619,199)	(16,819,199)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	1,174,963	1,574,880	2,361,626

12. Մաշվածություն և ամորտիզացիա

(հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Վաճառքի ինքնարժեք	359,011	387,626
Վարչական ծախսեր	18,735	33,005
Այլ ծախսեր	8,589	1,045
Իրացման ծախսեր	4	4
	<u>386,339</u>	<u>421,680</u>

13. Պաշարներ

(հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Խողովակներ	102,367	107,355
Քիմիկատներ	37,107	51,922
Քսանյութեր	12,036	17,226
Վառելիք	6,057	11,021
Նյութեր պահեստում	4,656	5,631
Տարա	2,733	2,732
Այլ պաշարներ	33,941	24,744
	<u>198,897</u>	<u>220,631</u>

14. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

(հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Ոչ ընթացիկ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	126,998	110,434
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի կազմում	<u>126,998</u>	<u>110,434</u>
Ընթացիկ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	7,328,164	1,035,249
Այլ դեբիտորական պարտքեր	32,217	34,489
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի շրջանակներում ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	<u>7,360,381</u>	<u>1,069,738</u>
Փոխհատուցման ենթակա ԱԱՀ	1,046,530	895,513
Կանխավճարներ	872	1,026
Ընդամենը առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	<u>8,407,783</u>	<u>1,966,277</u>

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը տոկոսային չեն և հիմնականում ունեն 30-ից 60 օր ժամկետայնություն:
Ընկերության դեբիտորական պարտքը չի հանդիսանում ժամկետանց կամ արժեզրկված:

15. Ներդրված ավանդներ

2013թ ընթացքում Ընկերությունը հայկական բանկում ներդրել է ավանդ ՀՀ դրամով՝ 700,000 հազ. դրամի չափով՝ 3% տարեկան տոկոսադրույթով և 104 օր մարման մնացորդային ժամկետով, ինչպես նաև երկու ավանդ ԱՄՆ դոլարով՝ ընդամենը 1,776,356 հազ. դրամի չափով, 1.5% տարեկան տոկոսադրույթով, 104 օր մարման մնացորդային ժամկետով:

16. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

(հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Ցպահանջ բանկային հաշիվներ	1,159,157	2,631,334
Կանխիկ միջոցներ	196	502
	1,159,353	2,631,836

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2013թ.	2012թ.
Ընթացիկ հաշիվներ բանկում և դրամարկղում ՀՀ դրամով	1,140,231	1,449,619
Ընթացիկ հաշիվներ բանկում ԱՄՆ դոլարով	19,076	1,182,158
Ընթացիկ հաշիվներ բանկում ռուսական ռուբլիով	46	59
	1,159,353	2,631,836

17. Կանոնադրական կապիտալ և պահուստներ

(հազար ՀՀ դրամ)

Հայտարարված կանոնադրական կապիտալ

	2013թ.	2012թ.
10,000 դրամ անվանական արժեքով 1,597,430 սովորական բաժնետոմսեր	15,974,300	15,974,300

Պարտադիր պահուստ

Բաժնետիրական ընկերությունների մասին ՀՀ օրենքով սահմանված է, որ Ընկերությունը պարտավոր է տվյալ տարվա շահույթի 5%-ը փոխանցել իր պահուստին, մինչև հիմնադրամի գումարը չհասնի Ընկերության ընդհանուր կանոնադրական կապիտալի 15%-ին:

2013թ. Ընկերությունը համալրել է պարտադիր պահուստը 70,246 հազ. դրամի չափով (2012թ.՝ 0):

Ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Վերագնահատման պահուստը արտացոլում է հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը, ինչպես նաև նվազումը այնքանով, որքանով այդ նվազումը փոխհատուցում է այդ նույն ակտիվի՝ նախորդ ժամանակաշրջանում սեփական կապիտալի կազմում ճանաչված իրական արժեքի աճը: Տվյալ պահուստը կարող է օգտագործվել շահաբաժինների վճարման նպատակով միայն խիստ սահմանափակ դեպքերում:

18. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

(հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Ընթացիկ		
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	6,278,558	1,538,737
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	375	49
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերում ընդգրկված ֆինանսական պարտավորություններ	6,278,933	1,538,786
Աշխատավարձի գծով հաշվեգրված ծախսեր	97,135	109,388
Վճարման ենթակա հարկեր	821,963	140,425
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	7,198,031	1,788,599

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը հիմնականում մարվում են 60 օրվա ընթացքում:

19. Աշխատավարձի գծով հավելյալ վճարների պահուստ

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>Պահուստ</i>
2012թ. Հունվար 1-ի դրությամբ	532,116
Դուրս գրված	(103,599)
Օգտագործված	(48,875)
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	379,642
Դուրս գրված	(54,235)
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	325,407

2012թ.-ին անցկացված հարկային ստուգման արդյունքներով Հնկերությունը ճանաչել է 103,599 հազ. դրամ հարկային պարտավորություն և հայցային վաղեմության ժամկետի ավարտի հետ կապված դուրս է գրել 48,875 հազ. դրամ հարկեր և տուգանքներ:

20. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Կողմերը հիմնականում համարվում են կապակցված այն դեպքում, երբ դրանք գտնվում են ընդհանուր վերահսկողության ներքո կամ եթե մի կողմը հնարավորություն ունի մյուս կողմին վերահսկել, կամ կարող է կիրառել էական ազդեցություն կամ միացյալ վերահսկողություն այլ կողմի ֆինանսական և գործառնական որոշումների կայացման նկատմամբ: Կապակցված կողմերի որոշման ժամանակ ուշադրությունն ուղղված է հարաբերությունների էությանը և ոչ իրավական ձևերին:

Հնկերության մայր կազմակերպությունների և փաստացի սեփականատերերի մասին տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 1-ում: Փաստացի սեփականատիրոջ դուստր ընկերություններ են հանդիսանում այլ կազմակերպությունները, որոնք գտնվում են իր փաստացի վերահսկողության ներքո: Այլ կապակցված կողմերը իրենցից ներկայացնում են իրավաբանական անձինք, որոնք հավատարմագրային կառավարման հիման վրա գտնվում են փաստացի սեփականատիրոջ վերահսկողության ներքո:

Հնկերությունը գնում է գազ մի կապակցված կողմից և վաճառում էլեկտրաէներգիա մյուս կապակցված կողմին առքուվաճառքի պայմանագրերի հիման վրա, որոնք վերանայվում են ամեն տարի: Էլեկտրաէներգիայի և գազի սակագները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից:

2013թ ընթացքում Հնկերությունը կարճաժամկետ փոխառություն է տրամադրել սեփականատիրոջ դուստր կազմակերպությանը: Տոկոսադրույքը կազմել է 8.5%: Փոխառությունը մարվել է 2013թ:

20. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ (շարունակություն)

2013 և 2012թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապակցված կողմերի հետ հաշվարկների գծով գործարքների արժեքները և չմարված մնացորդները ներառել են հետևյալ դիրքերը.

(ա) Եկամուտներ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Գործարքի արժեք 2013թ.	Դեբիտորական պարտք 2013թ.	Գործարքի արժեք 2012թ.	Դեբիտորական պարտք/ Տրամադրված փոխառություններ 2012թ.
Էլեկտրաէներգիայի և դրա հետ կապված արտադրանքների բաշխում՝				
Փաստացի սեփականատիրոջ դուստր ընկերություններ	22,013,106	7,328,067	22,157,621	1,037,664
Փոխառությունների տրամադրում՝				
Փաստացի սեփականատիրոջ դուստր ընկերություններ	(202,424)	-	1,000,000	202,424
Տոկոսային եկամուտներ				
Փաստացի սեփականատիրոջ դուստր ընկերություններ	-	-	35,759	-
Այլ եկամուտներ՝				
Փաստացի սեփականատիրոջ դուստր ընկերություններ	2,000	200	1,833	200
Փաստացի սեփականատիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ	982	167	-	-
	21,813,664	7,328,434	23,195,213	1,240,288

(բ) Ծախսեր

(հազար ՀՀ դրամ)

	Գործարքի արժեք 2013թ.	Կրեդիտորական պարտք 2013թ.	Գործարքի արժեք 2012թ.	Կրեդիտորական պարտք 2012թ.
Էլեկտրաէներգիայի և բնական գազի ձեռքբերում				
Փաստացի սեփականատիրոջ դուստր ընկերություններ	720,009	110,021	105,223	234,474
Փաստացի սեփականատիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ	17,266,226	6,146,028	19,664,389	1,381,232
Այլ ծախսեր				
Փաստացի սեփականատիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ	11,181	1,947	14,682	2,475
	17,997,416	6,257,997	19,784,294	1,618,180

Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմին հատուցում

(հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Կարճաժամկետ հատուցումներ	197,574	214,419

21. Պարտավորվածություններ և պայմանական պարտավորություններ

Գործարար միջավայր

Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային ու կարգավորման հայեցակարգերի զարգացումը՝ շուկայական տնտեսության պահանջներին համապատասխան: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը հիմնականում կախված է այս բարեփոխումներից և զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից իրականացվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետությունից:

Ընկերության ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխան քայլեր է ձեռնարկում գոյություն ունեցող պայմաններում Ընկերության կայունությունն ապահովելու նպատակով:

Իրավական միջավայր

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունը կարող է լինել դատական հայցերի և պահանջների առարկա: Ղեկավարության համոզմամբ, հավանական պարտավորությունները (դրանց առկայության դեպքում), որոնք ծագում են նման հայցերի և պահանջների արդյունքում, էական բացասական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ հետագա գործունեության արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր

ՀՀ հարկային, արժութային և մաքսային օրենսդրությունները հանդիսանում են տարբերեցումների և հաճախակի իրականացվող բարեփոխումների առարկա: Ընկերության գործունեության ընթացքում կիրառված այդ օրենսդրությունների գծով ղեկավարության մեկնաբանությունները կարող են վիճարկվել համապատասխան պետական մարմինների կողմից: Հարկային մարմինները կարող են ավելի խիստ դիրքորոշում ընդունել օրենսդրության մեկնաբանությունների և գնահատումների գծով, որի արդյունքում հնարավոր է, որ գործարքների և գործունեության նախկինում հարկային մարմինների կողմից չվիճարկված հարկային հաշվառման նկատմամբ մեկնաբանությունը փոխվի: Արդյունքում, էական լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ կարող են գնահատվել: Հարկային ստուգումները կարող են ներառել ստուգման ամսաթվին անմիջապես նախորդող երեք օրացուցային տարիներ: Որոշակի դեպքերում ստուգումները կարող են իրականացվել ավելի լայն ժամանակահատվածի համար:

2013թ հունվարի 1-ից ուժի մեջ է մտել Հայաստանի նոր հարկային օրենսդրությունը եկամտահարկի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների մասով, համաձայն որի վերացվել են սոցիալական վճարները, իսկ եկամտային հարկի հաշվարկի սանդղակը փոփոխվել է:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը պատշաճ կերպով է կատարում համապատասխան օրենքները և Ընկերության՝ հարկային, արժութային և մաքսային հարցերի գծով դիրքորոշումը պետական մարմինների կողմից կրնա ընդունվի:

Շրջակա միջավայր պահպանության հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարության կարծիքով Ընկերությունը կատարել է շրջակա միջավայրի պահպանությանը վերաբերող Կառավարության բոլոր պահանջները, այդ իսկ պատճառով ղեկավարությունը գտնվում է, որ Ընկերությունը ներկայումս չունի շրջակա միջավայրի պահպանության գծով ոչ մի էական պարտավորություն: Այնուամենայնիվ շրջակա միջավայրի պահպանության գծով օրենսդրությունը ՀՀ-ում հարաբերականորեն նոր է և օրենսդրության և դրա մեկնաբանությունների հավանական փոփոխությունները կարող են հանգեցնել ապագայում պարտավորությունների էական աճի:

22. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակները և քաղաքականությունները

Ընկերության հիմնական ֆինանսական պարտավորությունները իրենց մեջ ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Այդ ֆինանսական պարտավորությունների հիմնական խնդիրն է Ընկերության տնտեսական գործունեության ֆինանսավորումը: Ընկերությունը ենթակա է շուկայական, վարկային և իրացվելիության ռիսկերին:

Ընկերության ղեկավարությունն իրականացնում է վերահսկողություն նշված ռիսկերի կառավարման ուղղությամբ: Այդ ռիսկերի կառավարման ուղղությամբ քաղաքականությունները ամփոփված են ստորև.

22. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակները և քաղաքականությունները (շարունակություն)

Շուկայական ռիսկ

Ընկերությունը ենթակա է շուկայական ռիսկին: Շուկայական ռիսկը հիմնականում վերաբերում է Ընկերության համար սահմանված սակագներին և ազդում է գնվող էլեկտրաէներգիայի գնի և սպառվող էլեկտրաէներգիայի բաժանորդների համար սահմանված սակագների վրա: Թեև Ընկերությունը ազդեցություն ունի որոշ սակագների մեծության սահմանման վրա, սակագների մակարդակները նրա վերահսկողությունից դուրս են և քաղաքական գործոնները այդ սակագների վերջնականացման գործում որոշ դերակատարություն ունեն:

Արտաբաժնային ռիսկ

Արտաբաժնային ռիսկն արտաբաժնային փոխարժեքների տատանման հետևանքով ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքների տատանումների ռիսկն է: Ընկերությունը ենթակա է արտաբաժնային փոխարժեքի տատանման ռիսկին, որը հիմնականում կապված է Ընկերության դրամական միջոցների հետ:

Արտաբաժնային փոխարժեքի փոփոխությունների նկատմամբ զգայունություն

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս արտաբաժնային փոխարժեքների հնարավոր փոփոխության նկատմամբ, այլ հավասար պայմաններում, Ընկերության նախքան հարկումը շահույթի զգայունությունը (դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքների փոփոխության պատճառով):

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>Փոխարժեքի փոփոխություն աճ/նվազում (%)</i>	<i>Հարկումից առաջ շահույթի վրա ազդեցություն</i>
2013թ.		
ԱՄՆ դոլար	5.62	67,146
ԱՄՆ դոլար	(5.62)	(67,146)
2012թ.		
ԱՄՆ դոլար	5.49	64,872
ԱՄՆ դոլար	(5.49)	(64,872)

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկն իրենից ներկայացնում է գործընկերոջ կողմից՝ ֆինանսական գործիքի կամ հաճախորդի հետ կնքած պայմանագրի գծով պարտականությունները չկատարելու հետևանքով ֆինանսական վնասներ կրելու ռիսկը: Ընկերությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկին՝ կապված գործառնական գործունեության (հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքերի) և ֆինանսական գործունեության հետ, ներառյալ բանկերում և ֆինանսական կազմակերպություններում ավանդները, արտաբաժնային և այլ ֆինանսական գործիքների գծով գործարքները:

Առևտրային դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունն ունի մեկ դեբիտոր, որի գծով պարտավորության գումարը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի կազմել է առևտրային դեբիտորական պարտքերի գումարի 100%-ը (2012թ.՝ 100%):

Հաշվարկները կատարվում են փաստացի պատմական տվյալների հիման վրա: Հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ առավելագույն վարկային ռիսկը ներկայացվում է ֆինանսական ակտիվների յուրաքանչյուր դասի հաշվեկշռային արժեքով:

Ֆինանսական գործիքներ և դրամական ավանդներ

Ազատ դրամական միջոցները ներդրվում են այնպիսի ֆինանսական կազմակերպություններում, որոնք ներդրման ամսաթվի դրությամբ համարվում է, որ սնանկանալու նվազագույն ռիսկ ունեն:

22. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակները և քաղաքականությունները (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ

Ընկերությունն իրականացնում է դրամական միջոցների դեֆիցիտի ռիսկի նկատմամբ վերահսկողություն՝ օգտագործելով իրացվելիության ընթացիկ պլանավորման գործիքը:

Ելնելով պայմանագրային պայմաններին համապատասխան չգեղջված վճարումներից՝ կրեդիտորական և այլ պարտքերի մարման ժամկետը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մեկ ամսից պակաս է:

Սեփական կապիտալի կառավարում

Ընկերությունը իրականացնում է սեփական կապիտալի վերահսկողություն ֆինանսական լծակի գործակցի միջոցով, որը հաշվարկվում է որպես զուտ փոխառությունների հարաբերակցություն ընդհանուր կապիտալի ու զուտ փոխառությունների հանրագումարին:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը

Ընկերության բոլոր ֆինանսական գործիքների կարճաժամկետ բնույթից ելնելով՝ դրանց իրական արժեքը էականորեն չի տարբերվում հաշվեկշռային արժեքից:

23. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

2014թ. մարտին Ընկերությունը նախատեսում է կանոնադրական կապիտալի հաշվին ծածկել 9,814,131 հազ. դրամի կուտակված վնասը՝ համաձայն ընկերության սեփականատիրոջ որոշման:

2014թ. Ընկերությունը նախատեսում է վերակազմավորվել և փոխել իրավական ձևը բաց բաժնետիրական ընկերությունից փակ բաժնետիրական ընկերության:

SDñ³½¹³ÝÇ¾Ý»ñ·»ïÇİİ³½Ù³İ»ñĤăđĀŮăđÝ(Đñ³½æ¾İ)İ´´À
İ³ñ»İ³ÝÑ³ßİ»İíăđĀŮăđÝ 2013Ă.

²ŌŮăđē³İ1

¾Ē»İİñ³ĲÝ»ñ·Ç³ŪÇŮ·İ³İ³ñ³é³ùăđŮ, ĲĒ. Ñ½ăñăđĀŮăđÝ´´·³½Çİ³Ēē 2013Ă.

2013Ă /²ŪÇē Ý»ñ/	İ³½Ù³İ»ñ- ăăđĀŮăđÝ	²é³ùí³İĲĒ.ĲÝ»ñ·Ç³ (³ñİ³¹ñİ³İÇó)			¾Ē. Ñ½ăñăđĀŮăđÝ			ĂÝ¹Ñ³Ýăđñ ·ăđŮ³ñ	İ³Ů³ÝăđŮ ³ñİ³¹ñİ³ İĲĒ. ĲÝ»ñ·Ç³ İİİ.Ă	İ³Ēēİ³İ(ēİ³óİ³İ) μÝ³İ³Ý·³½			İÝİ³İĲĒ.ĲÝ»ñ·Ç³ (³ñİ³¹ñİ³İ³Ý)		İÝİ³İĲĒ. ĲÝ»ñ·Ç³ (İ»Ō³Ů³Ū/x)		Ø³Ýăđóİ³İ İ³é³Ůăđ- ĀŮăđÝ
		ñăđŮŮ	Ø³Ý³İ İİİ.Ă	İăđŮ³ñ	ñăđŮŮ ¹ñ/İİİ/ ³ŪÇē	Ø³Ý³İ İİİ.³ŪÇē	İăđŮ³ñ			Ø³Ý³İ ÝĒŮ	1000 ĒŮ- Ç·ÇYA	İăđŮ³ñĂ	Ø³Ý³İ İİİ.Ă	İăđŮ³ñ	Ø³Ý³İ İİİ.Ă	İăđŮ³ñ	
I	SD³Ů³ēİ³ÝÇĲĒ. ó³Ýó»ñİ³Ů´Ă	30.479	168,364,416	5,131,545,362.38	858.768	400,000	343,507,200	5,475,052,562.38	172,570,692	51,823,574	100,468.699	5,206,647,080.99	7,721,438	152,684,738	684	17,360	2,451,379.20
	ĂŮ,²Ø°ŮĂ		168,364,416	5,131,545,362.38		400,000	343,507,200	5,475,052,562.38									
II	SD³Ů³ēİ³ÝÇĲĒ. ó³Ýó»ñİ³Ů´Ă	30.479	28,586,184	871,272,585	858.768	400,000	343,507,200	1,214,779,784.90	29,281,261	8,112,928	101,524.505	823,660,995.97	1,794,656	35,324,704	561	14,290	2,229,667.20
	ĂŮ,²Ø°ŮĂ		28,586,184	871,272,585		400,000	343,507,200	1,214,779,785									
III	SD³Ů³ēİ³ÝÇĲĒ. ó³Ýó»ñİ³Ů´Ă	30.479	65,106,360	1,984,363,725	858.768	367,740	315,803,344	2,300,167,069.49	66,746,817	18,558,605	101,819.062	1,889,619,751.35	3,222,279	63,511,563	469	11,960	2,064,579.60
	ĂŮ,²Ø°ŮĂ		65,106,360	1,984,363,725		367,740	315,803,344	2,300,167,069									
IV	SD³Ů³ēİ³ÝÇĲĒ. ó³Ýó»ñİ³Ů´Ă	30.479		0	858.768	333,330	286,253,137	286,253,137.44					509,797	10,045,001	291	7,020	1,279,795.20
	ĂŮ,²Ø°ŮĂ		0	0		333,330	286,253,137	286,253,137									
V	SD³Ů³ēİ³ÝÇĲĒ. ó³Ýó»ñİ³Ů´Ă	30.479		0	858.768	400,000	343,507,200	343,507,200.00					471,743	9,282,759	247	5,830	987,153.60
	ĂŮ,²Ø°ŮĂ		0	0		400,000	343,507,200	343,507,200									
VI	SD³Ů³ēİ³ÝÇĲĒ. ó³Ýó»ñİ³Ů´Ă	30.479	20,531,474	625,774,690	858.768	400,000	343,507,200	969,281,889.75	21,139,511	6,087,681	106,583.613	648,847,034	1,258,983	24,662,887	201	4,740	1,368,493.20
	ĂŮ,²Ø°ŮĂ		20,531,474	625,774,690		400,000	343,507,200	969,281,890									
VII	SD³Ů³ēİ³ÝÇĲĒ. ó³Ýó»ñİ³Ů´Ă	37.180		0	1,020.012	400,000	395,521,451	395,521,450.76					461,084	12,120,368	200	5,986	2,193,645.60
	ĂŮ,²Ø°ŮĂ		0	0		400,000	395,521,451	395,521,451									
VIII	SD³Ů³ēİ³ÝÇĲĒ. ó³Ýó»ñİ³Ů´Ă	37.180		0	1,020.012	400,000	408,004,800	408,004,800.00					436,366	12,077,126	211	6,698	2,445,232.80
	ĂŮ,²Ø°ŮĂ		0	0		400,000	408,004,800	408,004,800									
IX	SD³Ů³ēİ³ÝÇĲĒ. ó³Ýó»ñİ³Ů´Ă	37.180	30,580,704	1,136,978,342	1,020.012	366,670	374,007,800	1,510,986,142.48	31,478,288	10,187,428	112,464.959	1,145,728,674.37	2,169,233	60,069,297	190	5,960	2,386,424.40
	ĂŮ,²Ø°ŮĂ		30,580,704	1,136,978,342		366,670	374,007,800	1,510,986,142									
X	SD³Ů³ēİ³ÝÇĲĒ. ó³Ýó»ñİ³Ů´Ă	37.180	78,678,336	2,925,229,061	1,020.012	367,740	375,099,213	3,300,328,274.03	80,449,585	23,019,933	112,415.10 3	2,587,788,139.25	4,477,396	124,110,648	253	8,124	2,494,934.40
	ĂŮ,²Ø°ŮĂ		78,678,336	2,925,229,061		367,740	375,099,213	3,300,328,274									
XI	SD³Ů³ēİ³ÝÇĲĒ. ó³Ýó»ñİ³Ů´Ă	37.180	65,980,728	2,453,137,075	1,020.012	400,000	408,004,800	2,861,141,874.75	67,588,840	19,797,803	112,409.563	2,225,462,383.59	3,828,861	106,426,757	388	13,244	2,734,083.60
	ĂŮ,²Ø°ŮĂ		65,980,728	2,453,137,075		400,000	408,004,800	2,861,141,875									
XII	SD³Ů³ēİ³ÝÇĲĒ. ó³Ýó»ñİ³Ů´Ă	37.180	186,033,144	6,916,637,881	1,020.012	400,000	408,004,800	7,324,642,680.66	190,814,835	55,733,556	112,019.021	6,243,218,402.26	9,128,861	253,583,137	326	11,228	3,424,720.80
	ĂŮ,²Ø°ŮĂ		186,033,144	6,916,637,881		400,000	408,004,800	7,324,642,681									
SD³Ů³ēİ³ÝÇĲĒ.ó³Ýó»ñİ³Ů´Ă			643,861,346	22,044,938,721		4,635,480	4,344,728,145	26,389,666,867									
ĂŮ,Đ²ŮăđđĂ			643,861,346	22,044,938,721		4,635,480	4,344,728,145	26,389,666,867	660,069,829	193,321,508	-	20,770,972,462	35,480,697	863,898,985	4,021	112,440	26,060,110

AYI » n a o A u a o Y 2013A. -CY . a n i » e l B³ N a o U A a i , u³ YC a n³ n i³ i³ n³ i³ Y i³ i³ e Y » n A a e³ Y³ i a n i³ i³ C o U a i 6³ Y . 3 U³ i » e » Y » O » e , C e i e³ i³ . Y » n C i » n C Y ÷ a ÷ a E a o A u a o Y Y l e » O » e l N a o E C e³ U e C Y , a n C o N » i a 2 O U 1 a e³ n C i a o n e A l³ i³ Y i³ i³ Y a o U Y » n a C a o Y » o » e : U B i³ i³ . a n i a Y Y » n A A Y I » n a o A U³ Y . a n i a o Y » a o A u a o Y A 1³ n o n » e » Y B³ N a o U A a i :

AYI » n a o A U³ Y i³ Y a Y³ 1 n³ i³ Y i³ a C i³ e A Y » n i³ U a o U e i³ 1/2 U a o U l 15,974,300,000 (i³ e Y n C Y . U e C e³ n³ C Y A N³ n o a o n U a A³ Y³ e a o Y a a n e U e C a Y » n » u N³ n o a o n N^{3 1/2 3} n) 1 n³ U , a n A m³ O i³ o³ i³ l 1,597,430 (U » i U e C a Y N C Y . N³ n o a o n C Y Y e a o Y U a A N^{3 1/2 3} n a a n e N³ n o a o n » n » e a o Y) N³ i N³ e³ n³ i³ (e a i a n³ i³ Y) 3 Y i³ Y³ i³ Y a a ÷ 3 e i³ A O A³ U C Y m³ A Y » i a U e C o : O » i m³ A Y » i a U e C 3 Y i³ Y³ i³ Y 3 n A » u A i^{3 1/2} U a o U l 10,000 (i³ e A N^{3 1/2 3} n) 1 n³ U : A Y I » n a o A U³ Y e » ÷ 3 i³ Y i³ a C i³ e A 01.01.2014A. 1 n a o A U³ U m i^{3 1/2} U a o U l 6,580,340 N^{3 1/2 3} n 1 n³ U :

AYI » n a o A U³ Y . a n i a o Y » a o A u a o Y A i³ a i³ i³ l a n a B³ i C e C e i³ U C Y . a n i a Y Y » n C N » i : e i a n » m » n i³ i³ » Y A Y I » n a o A U³ Y Y³ e A Y a i a o i³ n » a n³ . a o U Y e C e i³ » n A , a n a Y o u³ Y³ i³ Y 3 U e u³ Y a i a C e³ N U³ Y³ ÷ 3 i i a o U :

2 O U 1 a e³ n C i a o n e C i³ i³ Y a o U A : A Y I » n a o A U³ Y 3 n i³ 3 1 n a o A U³ Y N³ U 3 n³ 3 Y n n³ A » B i S N a o U i³ l N³ Y 1 C e³ Y a o U m Y³ i³ Y . 3 1/2 A , C e i i³ x³ e u C 3 e³ n i³ Y³ l e » i i n³ l Y » n . C³ Y » N » a n a o A u a o Y A : U B i³ i³ m a e a n C . Y » n Y l e a n a B i a o U » Y O³ U 3 e i³ Y C O³ Y n³ a » i a o A U³ Y N³ Y n³ U C Y i³ e³ U a o A u a o Y Y » n A i³ n . 3 i a n a o N³ Y O Y³ A a o a i C i a o U C o : e³ i³ U Y . 3 1/2 . Y C a n a B U³ Y m³ Y³ O » a o U N³ B i C l 3 e Y i³ i³ Y³ » 2 O U 1 a e³ n C i a o n e A , U C Y a 1 » e U a o e » n i a o . a n i a Y Y » n a o U i³ x³ e u C . C Y A i n i³ i³ l C O 1 n³ U a i : 2 U 1 a³ i x³ e a i 2 O U 1 a e³ n C . Y C i³ i³ Y a o U A i³ n a o l 3 a » e 3 1/2 » e A Y I » n a o A U³ Y Y C Y³ Y e³ i³ Y o a o o 3 Y C B Y » n C i n³ :

S H^{3 1/2} a n a U 2 n U » Y C³ ! o ' A B a . » . 3 1/2 U C Y o C i e a i l e » i i n³ i³ Y l Y » n . C³ 3 n i³ 3 1 n a o S D H^{3 1/2 1 3} Y - 5 ! i³ U 3 Y C B³ N³ . a n i a o U A : 5 - n³ l Y » n . 3 m e a i A B³ N³ . a n i U³ Y l N³ Y O Y i » e 2011 A . C Y a o U » m » n 3 U e C Y : O³ Y C a n A Y I » n a o A u a o Y Y 3 B E³ i a o U l A e i l e » i i n³ l Y » n . C³ U C a³ N³ Y C³ n i C , C e i 5 - n³ l Y » n . 3 m e a i C N Y³ n³ i a n a o A u a o Y A m³ i³ n³ n a o U l 3 e i³ a³ N³ Y C³ n i A , a o e i C A Y I » n a o A u a o Y A i³ B E³ i C 3 U Y 1 » a u a o U , » n m 5 - n³ l Y » n . 3 m e a i C 3 B E³ i³ Y u Y A Y 1 N³ i i C , U n C Y³ i C Y a - a n i » E Y C i³ i³ Y a³ i x³ e Y » n a i :

2 U e N³ Y . 3 U³ Y u A A Y I » n a o A U³ Y N³ U 3 n³ l³ i³ Y l , u³ Y C a n l e » i i n³ l Y » n . C³ U C 3 n i³ 3 1 n a o A u a o Y Y a o i³ x³ e u A A Y I » n a o A U³ Y N C U Y³ i³ Y . a n i a o Y » a o A u a o Y Y a o » i³ U i C 3 O m a o n Y » Y :

AYI » n a o A u a o Y A i³ n a o l i » n^{3 1 3} e Y³ e m Y³ i³ Y a Y . a n i a o Y » a o A u a o Y , » A » O³ U 3 e i³ Y Y e i e C l e » i i n³ l Y » n . C³ 3 n i³ 3 N³ Y » e :

S D H^{3 1/2 æ 3/4 I} ! ' ' A - C N C U Y³ i³ Y U C C a o Y » n C i^{3 1/2} U C U » C a u i³ i³ 5 - n³ l Y » n . 3 m e a i C U 1³ i a Y 1 » Y e³ o U³ Y i³ U 3 Y u C (u i i) U . i³ . a n i U³ Y 3 Y N Y³ n C Y a o A u a o Y A . U » n i³ 3 1 n a o A U³ U m u i i l - C (O » E » n C N a i³ n³ Y) e » e a o n e C e a³ e U³ Y a³ i x³ e a i 3 U 3 e i³ A Y A³ o u a o U a³ U U³ Y³ i³ Y i³ e » e C U C i » e³ i³ n³ n i³ E e C i i n a o i m³ n o n³ o U³ Y a³ U U³ Y Y » n a o U 3 e i³ » Y l Y » n . 3 m e a i Y » n C N » a n a o A u a o Y Y » n C 1/2 . 3 e C e³ N U³ Y³ ÷ 3 i a o U Y » n (U a o n³ u³ Y a o a o n m e a i C i n³ U C Y a » 110 O i i) :

2 U 1 a³ i x³ e a i l e » i i n³ i³ U 3 Y A Y » n i³ 1 n a o A U³ U m e n³ o a o o C a U . i³ . a n i a o U l N³ U » U³ i³ m³ n i » n C » n e i³ - e a o o i³ i N a i³ n³ Y A , C Y a a » e Y³ » i³ e a o o i a o 5 - n³ l Y » n . 3 m e a i C U C u³ Y C 3 U e i³ e a o o Y » n A » C Y Y n³ i³ e a o o i³ i U C U³ e » n A :

5 - n³ l Y » n . 3 m e a i C i³ e a o o U³ Y 3 i³ n i C o » A a o³ n i a o U C o N » i a S D H^{3 1/2 æ 3/4 I} ! ' ' A - Y i A Y 1 N³ n i C i » n a Y U³ e N a i³ n³ Y C U . i³ . a n i U³ Y 3 Y N Y³ n C Y a o A U³ Y E Y 1 n C N » i , a n A i m » n C i³ U 3 Y C l Y » n . 3 m e a i Y » n C i Y u n C Y i a o N » a n a o A u a o Y Y » n C i n³ x³ i U³ Y A :

O C Y³ A³ U i » i N » e³ Y i³ n a o U i i U³ e N³ n o C 3 n U³ i³ i³ Y e a o i U³ Y N³ U 3 n³ 3 Y n n³ A » B i l C n³ i³ Y³ o Y » e u i i l - C (O » E » n C N a i³ n³ Y C , N a o Y . 3 n³ i³ Y 3 n i³ 3 1 n a o A U³ Y) Y a n A . a o U A » 3 n³ C³ i³ Y³ o a o U A :

i E Y » e a o U 1/2 m³ n a o i³ i³ Y » Y C 1/2 C i³ i³ Y U³ B i³ i a o A u a o Y A . S a n a U l i e a » n i C 1/2 ! i i e a A - C (u . e i³ n C U u e i a e) i a o U C o i E Y » e a o U 1/2 Y » n C U Y 1/2 Y a o A U³ Y i³ i³ n a o U A m³ o³ N³ U i » o 180 U Y C B a o U A a o C » A 3 e³ i Y » n C i » O³ 1 n U³ Y » Y » n a³ i U³ Y Y a n A . U³ Y 3 Y n n³ A » B i a o A u a o Y A :

u a n e - U³ A a n³ U C Y N³ Y . 3 U³ Y u Y » n C i³ . U³ Y e C e i C a³ N a³ Y i » e A , i³ a i³ i³ m Y³ i³ Y . 3 1/2 O³ U 3 e i³ Y U O U³ Y e n C i A Y 1 N³ i U³ Y N » i . ' Y³ i³ Y . 3 1/2 U o a o U A l e » i i n³ i³ U 3 Y C n³ i³ Y³ o i a o U l i n³ e i³ Y C i³ n³ i u a i 3 Y o Y a o O a 1/2 a i (e ,) - O³ U 3 e i³ Y U³ . C e i n³ e³ U C Y . 3 1/2 U a o O C o : 2005-2007A . n³ Y o i » e » Y i i U³ e E a o a i³ i Y » n C B³ n U C o 1 a o n e . 3 e a o 1 » a u » n ' 1/2 a o . a n i³ i³ l e » i i n³ i³ U C Y . 3 1/2 U³ i³ i³ n³ n U³ Y 1 3 1 3 n » o U³ U m :

2 Y n n³ A » B i l Y B » e , a n 2 m a i U³ Y C m Y³ i³ Y . 3 1/2 a³ N » e i³ n³ Y A (O³ U 3 e i³ Y a o U U C³ i A) i » O³ i a n a o U l 3 e³ i » e³ . a o U Y A 80-90 U e Y . E U . 3 1/2 , C e i a Y i 1/2 a o U Y³ o a n i A i^{3 1/2} U a o U l U a i³ i a n³ a » e 10-15 U e Y . E U : S D H^{3 1/2 æ 3/4 I} ! ' ' A - C i a o U C o 43 U e Y . 547 N^{3 1/2 3} n E U i³ i³ e a i . 3 1/2 a³ N » e i³ i a n a o U A U » n i³ n i C u a i N Y³ n³ i a n a , u³ Y C a n U³ U n a o 3 U C Y

. 3 1/2 3 i 3 n C i n 3 a 3 i 3 N 3 i i A 3 n 3 U C Y C n 3 i C x 3 i Y » n C 1 » a u a o U D 3 U 3 e i 3 Y C i 3 e 3 i 3 n a o A u a o Y A 3 U 1 a 3 N » e i 3 n 3 Y a o U
 . i Y i a o m Y 3 i 3 Y . 3 1/2 C 3 U m a O C a 3 N a o e i A i m 3 B E C e 3 1/2 U 3 i 3 n 3 i 3 Y 3 Y N n 3 A » B i a o A u 3 Y A N 3 U 3 O 3 U Y:

Ø C Y a o U Y A 3 U 3 Y 3 i N 3 Y n 3 U C Y i 3 e 3 i a o A u a o Y » n A i 3 n . 3 i a n a o N 3 Y O Y 3 A a O a i A SDH 3 1/2 æ 3/4 I ! ' ' A - C N 3 U 3 n
 e 3 i 3 . C Y A N 3 e i 3 i » E C e 3 U 1 i 3 E » n A a C Y » n e a o U a n a » e e 3 i 3 . Y C N 3 B i 3 e U 3 Y m 3 O 3 1 n C a , C Y a A A a O e a C i 3 E C e
 SDH 3 1/2 æ 3/4 I ! ' ' A - C Y i 3 E » e U C C a o Y » n a 3 N a o e i A O 3 i a n » e a o N 3 U 3 n:

' Y 3 i 3 Y . 3 1/2 C 3 U 3 i 3 i 3 n 3 n a o U A 1 3 1 3 n » o Y » e a o 1 » a u a o U N C U Y 3 i 3 Y i i 3 Y . A N 3 Y 1 C e 3 Y a o U i e 3 n u 3 i a n U 3 Y
 ÷ a 3 Y 3 e a o N Y 3 n 3 i a n a o A u a o Y A ' O U e 3 Y A e » ÷ i 3 Y i 3 n C U Y » n C N 3 U 3 n C » n U 3 U C Y i Y » n . C 3 U C 3 n i 3 1 n a o A u 3 Y 1 3 1 3 n » o U 3 Y
 i 3 a 3 i o a o A u 3 U m : 2008 A - C Y A Y i » n a o A u 3 Y a o A » n a i i 3 i 3 n i 3 i i a a m e a i 3 U C Y U 3 e C i 3 A e 3 U C O 3 ÷ a E a o A u a o Y , C Y a Y
 3 a 3 N a i a o U i U C 3 U Y C » n U 3 U C Y i Y » n . C 3 U C 3 n i 3 1 n a o A u a o Y A m Y 3 i 3 Y . 3 1/2 C Y i 3 1/2 C . a o U Y i 3 E » n a i y a n e - U 3 A a n 3 U C Y
 C n 3 i C x 3 i a o U : U 3 » O e u i m » n i » e a 3 U U 3 Y 3 i a n i 3 i a o A u a o Y D D i e » i i n 3 i Y » n . » i C i 3 i 3 Y N 3 U 3 i 3 n . C U a » n 3 i a n C N » i
 y a n e - U 3 A a n 3 U C Y C n 3 i C x 3 i C 3 e 3 C 3 o U 3 Y A 3 U 3 Y 3 i 3 N 3 i i 3 i a o U . 3 1/2 C a 3 N » e i 3 n 3 Y Y » n C o Y i 3 1/2 C . a o U Y i 3 i 3 E C
 . 3 1/2 a i i 3 U 3 Y A U 3 i 3 i 3 n » n i a o i » n 3 m » n U 3 E:

3 E » i i n 3 i Y » n . C 3 U C 3 e 3 U 3 Y e n C i m 3 o 3 i 3 U a o A u a o Y A N 3 n 3 Y » n i n Y » n . i 3 U 3 Y C N a o e 3 E C » i Y i » e 3 a » e B 3 N 3 i » i
 3 B E 3 i 3 Y u C i 3 n » a n m 3 O 3 1 n C a i N 3 Y 1 C e 3 Y a o U i e » i i n 3 i Y » n . C 3 U C B a o n C 3 U U 3 3 n i 3 N 3 Y a o U A N 3 n 3 Y » n i n Y » n C
 (i n 3 e i 3 Y , A a o n u C 3 , A e n 3 Y , N » e 3 Y i 3 n a o U) A e n 3 u , 2 O i 3 Y e i 3 Y) m 3 n O n a 3 N 3 Y C 3 n i a o Y » o a o B a o i 3 Y » n:

A a o n u C 3 U C » D 3 U 3 e i 3 Y C U C C » u 3 O 3 u 3 i 3 Y N 3 n o » n C i 3 n . 3 i a n U 3 Y 1 » a u a o U SDH 3 1/2 æ 3/4 I ! ' ' A - Y i 3 n a o i
 i 3 1/2 U 3 i » n a » e i e » i i n 3 i Y » n . C 3 U C B a o n C 3 U U 3 3 e 3 u a o U A a o n u C 3 U C Y a » 200 Ø i i N » a n a o A u 3 U m N 3 U 3 i 3 m 3 n 3 n A
 u n 3 i 3 Y A 3 U 3 Y 3 i 3 o a o U o a i ' E a o e 3 ÷ » e a i o » n » i 3 U C Y . 3 . 3 A Y 3 U C Y m » e Y 3 i a n a o U Y » n C o » . C B » n 3 U C Y E a n A
 m » e Y 3 A 3 ÷ a o U Y » n C o:

D 3 U 3 e i 3 Y a o U U 3 i n a i i a Y a U C i C n 3 i C x 3 i C ÷ a ÷ a E a o A u a o Y A (÷ a E 3 n A » u C N Y 3 n 3 i a n 3 x A) . A Y i » n a o A u 3 Y
 . a n i a o Y » a o A u 3 Y N C U Y 3 i 3 Y i i 3 Y . Y » n C o U » i A 2010 A - C Y N 3 Y 1 C e 3 o » e i U 3 i n a i i a Y a U C i C n 3 i C x 3 i C ÷ a ÷ a E a o A u a o Y A ,
 U 3 e Y 3 i a n 3 a » e 2 Ø U 1 a e 3 n C ÷ a E 3 n A » u C 3 x A N 3 U i 3 i 3 Y 1 n 3 U C Y i 3 i U 3 U m : 2 Ø U 1 a e 3 n C ÷ a E 3 n A » u C 3 x A m » n a o U i
 m Y 3 i 3 Y . 3 1/2 C i n 3 i 3 E » n C 1/2 . 3 E C U » i 3 o U 3 Y (u 3 Y C a n m Y 3 i 3 Y . 3 1/2 C e 3 i 3 . C Y A e 3 N U 3 Y i a o U i 2 Ø U 1 a e 3 n a i) ,
 N 3 B i » i B e 3 U C Y B 3 N a o U A C Y i 3 1/2 U 3 Y A » , N 3 U 3 a 3 i 3 e E 3 Y 3 m 3 n , A Y i » n a o A u 3 Y Y 3 E 3 i » e i a o » i 3 U a o i Y » n C Y i 3 1/2 U 3 Y A:

A Y i » n a o A u 3 Y A i o » e Y 3 n i C m a e a n 3 Y N n 3 A » B i U C C a o 3 e a o U Y » n A , a n a » e 1/2 C Y i 3 1/2 o Y C e i a n » Y B i 3 i e C e i 3 U C Y
 . a n i a Y Y » n C m 3 o 3 e 3 i 3 Y 3 1/2 » o a o A u a o Y A : 2 U Y a o 3 U » Y 3 U Y C i , u 3 Y C a n B 3 i 1 » a u » n a o U Y B i 3 i e C e i 3 U C Y . a n i a Y Y » n A
 A Y i » n a o A u 3 Y N e i a o A u a o Y C o 1 a o n e » Y , 3 a 3 3 U e o a o 3 i a i a e 3 N U 3 Y 3 ÷ i i a o e C e i » n C m 3 o 3 e 3 i 3 Y 3 1/2 » o a o A u a o Y A
 Y i 3 1/2 o Y » e a o Y a 3 i 3 i a i O » e Y 3 n i 3 i U C C a o 3 e a o U Y » n C 3 n i U a o Y 3 i » i a o A u a o Y A a C » n 3 B E 3 i a n i a o U A Y i » n a o A u 3 Y i a o U C o:

U B i 3 i . a n i a Y Y » n Y C n » Y o 3 Y a n a B a o A u 3 U m i 3 a » e i 3 1/2 » Y Y 3 » N 3 C a n 1 N 3 B i » i a o A 3 U 3 Y 3 i 3 B n C 3 Y C i n 3 :

A Y i » n a o A u 3 Y 3 U ÷ a ÷ Y C Y 3 Y e 3 i 3 Y o a o 3 Y C B Y » n A » . a n i 3 i C o Y » n A m » n i 3 i » Y A C i 2 » A C i 3 3 O u a o e 3 i Y » n a o U:

o a o 3 Y C B	D 3 1/2 . 1 n 3 U
2 n i 3 1 n 3 Y u C C n 3 o a o U C o N 3 e a o U A , 3 U 1 A i a o U ' ,	22,013,106
3 E » i i n 3 i Y » n . C 3 U C i 3 x 3 e u	18,370,782
D 1/2 a n a o A u 3 Y i 3 x 3 e u	3,620,607
A e n 3 o i 3 i 3 n i 3 1 n 3 Y u C C Y u Y 3 n A » u , 3 U 1 A i a o U ' ,	-19,884,847
¶ 3 1/2 C . Y a o U	-17,254,939
3 E » i i n 3 i Y » n . C 3 U C . Y a o U	-716,385
2 B E 3 i 3 i 3 n o » a 3 n . » i x 3 n Y » n	-1,286,870
i 3 n a 3 i 3 Y i 3 E » n , 3 U 1 A i a o U ' ,	-711,978
2 B E 3 i 3 i 3 n o » a 3 n . » i x 3 n Y » n	-502,591

òáóó ³ ÝÇB	Đ ^{3 1/2} . 1ñ ³ Ü
Æñ ³ óÜ ³ Ý Í ³ Èè»ñ	-5,024
² ÒÉ »İ ³ Úáó İ Ý»ñ, ³ Ü ¹ ÁíáóÜ	63,882
² BÈ ³ İ ³ İ ³ İ ³ ñÓÇ Ñ ³ í»ÉÜ ³ É í× ³ ñÝ»ñÇ á ³ Náðè İ Ç í»ñ ³ İ ³ Ý·ÝáóÜ	54,235
² ÒÉ Í ³ Èè»ñ, ³ Ü ¹ ÁíáóÜ	-77,821
´ ³ ñ·. áñí ³ İ ³ Ý Ñ ³ İ ³ Í ³ óáóÜÝ»ñ	25,391
ä ³ ñ İ ³ 1Çñ í× ³ ñÝ»ñ	21,078
íáóÜÁ»ñÇ ´´ İ áó· ³ ÝúÝ»ñÇ · Íáí Í ³ Èè»ñ	14,947
üÇÝ ³ Ýè ³ İ ³ Ý »İ ³ Úáó İ Ý»ñ, ³ Ü ¹ ÁíáóÜ	67,860
íáíáè ³ ÜÇ »İ ³ Úáó İ Ý»ñ	62,093
² ñ İ ³ ñÁáóÜÁáí · áñí ³ éÝáóÁúáóÝÝ»ñÇó ³ áó İ »İ ³ Úáó İ	5,767
2013Á. B ³ NáóÜÁ Ý ³ Èù ³ Ý B ³ NáóÜÁ Ñ ³ ñİÁ	1,465,178
B ³ NáóÜÁ Ñ ³ ñİÇ · Íáí Í ³ Èè	-60,280
2013Á. İ ³ ñ İ ³ B ³ NáóÜÁ	1,404,898
, »µÇ İ áñ ³ İ ³ Ý á ³ ñ İ ù»ñ, ³ Ü ¹ ÁíáóÜ	10,941,067
² é´ İ ñ ³ ÜÇÝ ´´ ³ ÒÉ ¹ »µÇ İ áñ ³ İ ³ Ý á ³ ñ İ ù»ñ	8,407,783
àá ÁÝÁ ³ óÇİ á ³ ñ İ ³ íáñáóÁúáóÝÝ»ñ	0
ÁÝÁ ³ óÇİ á ³ ñ İ ³ íáñáóÁúáóÝÝ»ñ, ³ Ü ¹ ÁíáóÜ	7,523,438
² é´ İ ñ ³ ÜÇÝ ´´ ³ ÒÉ İ ñ ³ 1Ç İ áñ ³ İ ³ Ý á ³ ñ İ ù»ñ	7,198,031

² Òúáðè³ İ 3

² Øò àò üÆÜ² Üè² İ² Ü ¶àð İ² ÍÆòÜ⁰ ð 01.01.2013-31.12.2013ÁÁ.

òáóó ³ ÝÇBÇ ³ ÝÍ ³ ÝáóÜÁ	01.01.2014 Á.
^{1/4} áó İ B ³ NáóÜÁÁ Ü»İ µ ³ ÁÝ» İ áúèÇ Ñ ³ Bíáí ¥EPS	879.49
è»÷ ³ İ ³ Ý İ ³ áÇ İ ³ ÉÇ B ³ NáóÜÁ µ»ñáóÁúáóÝ ¥ROE	23.90 %
² İ İ ÇíÝ»ñÇ B ³ NáóÜÁ µ»ñáóÁúáóÝ ¥ROA	13.10 %
^{1/4} áó İ B ³ NáóÜÁÇ Ü ³ ñÁ ³ ¥NPM	6.38 %
İ ³ áÇ İ ³ ÉÇ Ñ ³ Ü ³ ñÁ»úáóÁÜ ³ Ý · áñí ³ İ Çó	46.66 %
üÇÝ ³ Ýè ³ İ ³ Ý İ ³ È í ³ ÍáóÁÜ ³ Ý · áñí ³ İ Çó	114.33 %
´ ³ ó ³ ñÓ ³ İ Çñ ³ óí»ÉáóÁÜ ³ Ý · áñí ³ İ Çó	0.48
ÁÝÁ ³ óÇİ Çñ ³ óí»ÉáóÁÜ ³ Ý · áñí ³ İ Çó	1.61
ÁÝ ¹ Ñ ³ Ýáóñ Çñ ³ óí»ÉáóÁÜ ³ Ý · áñí ³ İ Çó	1.63
ä ³ B ³ ñÝ»ñÇ BñÇ ³ Ý ³ é»ÉÇáóÁÜ ³ Ý · áñí ³ İ Çó	94.80
ä ³ B ³ ñÝ»ñÇ BñÇ ³ á ³ İ áóÜ İ Ç İ´´ áóáóÁúáóÝÝ ùñ»ñáí	3.85
İ ñ»1Ç İ áñ ³ İ ³ Ý á ³ ñ İ ù»ñÇ BñÇ ³ Ý ³ é»ÉÇáóÁÜ ³ Ý · áñí ³ İ Çó	4.10
İ ñ»1Ç İ áñ ³ İ ³ Ý á ³ ñ İ ù»ñÇ BñÇ ³ á ³ İ áóÜ İ Ç İ´´ áóáóÁúáóÝÝ ùñ»ñáí	88.95

2) ³ ÜÝ İ³ ñ´´áñ¹ »áú»ñÇ Ýİ³ ñ³ · ÇñÁ, áñáÝù İ »ÒÇ »Ý áóÝ»ó»É Ñ³ Bİ» İ áó Á³ Ü³ Ý³ İ³ BñÇ³ ÝÇ èİ^{1/2} µÇó ÜÇÝá´´^{1/2} İáóÜóÁ á³ İ ñ³ è İ´´éáó ùñÁ: İ³ ñ´´áñ¹ »áú»ñÁ µáéáñ³ ÜÝ¹ »áú»ñÝ »Ý, áñáÝù Ç³ İ³ Ý³ 1/2¹ »óáóÁúáóÝ »Ý áóÝ»ó»É Ááó³ ñİáÓÇ ýÇÝ³ Ýè³ İ³ Ý íÇ×³ İÇ íñ³, ÇÝáá»è Ý³ ´´³ ÒÉ¹ »áú»ñÁ, áñáÝù Ááó³ ñİáÓÇ İ³ ñİÇúáí İ³ ñ´´áñ »Ý ´´ (İ³ Ü) áóÇ³ ÜÇ İ Ý»ñ¹ náÓÁ İİ³ ñ´´áñ»ñ Ý»ñ¹ náóÜ³ ÜÇÝ áñááóÜÝ»ñ İ³ Ü³ óÝ»ÉÇè.

2013Á. NáóÝÇèÇ 28-ÇÝ SDH^{3 1/2 1 3} YÇ^{3 4/4} ñ·» i Çİ İ^{3 1/2} Ü³ İ»ñááöÁúáóÝ (Đñ^{3 1/2 æ 3/4 İ})! ´ ´ À ÜÇ³ ÝÓÝÜ³ µ³ ÁÝ» İ ÇñáÇ´´ ÁÝİ»ñáóÁÜ³ Ý µ³ ÁÝ» İ áúè»ñÇ 100 İ áíáè è»÷³ İ³ Ý³ İ»ñ´´ SÆÜİ⁰ ð è² ú⁰ ¾è! ´ ´ À ÍáóÜÇó ÁÝ¹ áóÝí»É Ç ÁÇİ 3/13 áñááóÜÁ: ² Ü¹ áñáBÜ³ Üµ Ñ³ è İ³ İí»É Ç ÁÝİ»ñáóÁÜ³ Ý 2012Á. İ³ ñ»İ³ Ý Ñ³ Bİ» i íáóÁúáóÝÁ, Ñ³ Bİ³ á³ Ñ³ İ³ Ý (ýÇÝ³ Ýè³ İ³ Ý) Ñ³ Bİ» i íáóÁúáóÝÁ: İÝ³ èÇ á³ İ×³ éáí 2012Á. ³ ñ¹ úáóÝúÝ»ñáí ÁÝİ»ñáóÁÜ³ Ý³ áó İ B³ NáóÜÁÁ æµ³ BÈ í»É,

[illegible]

2014Ā. Ū³ĥĩÇ 31-ÇŸ ŠĎñ³½¹³ŸÇ ¾Ÿ»ĥ·»ĩÇĩ Ĩ³½Ū³İ»ĥăăĀŪăŸ (Ďñ³½æ¾Ĭ)! ˘´À ŪÇ³İ ĩ³ĀŸ»ĩçăç ĨăŪŪÇŌ
ĀŸ¹ăŵŸİ»Ē ĭ ĀÇĩ 1/14 āĥăăŪŪĀ: ²Ū¹ āĥăăŪ³Ū ĩ³ēĩ³ĩĩ»Ē ĭ ĀŸİ»ĥăăĀŪ³Ÿ 2013Ā. Ĩ³ĥ»Ĩ³Ÿ ĩ³Ĥĩ³ă ĩ³Ĥĩ³Ÿ
Ĩ³Ĥĩ³»ĩĩăăŪăŵŸĀ: ˘³ĤĒİ»Ē ĭ ĀŸİ»ĥăăĀŪ³Ÿ ½ăŵ Ĩ³ăăŪĀĀ 2013Ā. ŸÇŸ³Ÿē³ĩ³Ÿ Ĩ³ĥĩ³ ³ĥĩŵăŵŸŸ»ĥăĩ, āĥăăĩ»Ē ĭ
Ĥ³ăăă³³Ĥ³ĀÇŸŸ»ĥ āĩ»³ĥ»Ē: āĥă»ē 2014Ā. ĀŸİ»ĥăăĀŪ³Ÿ ŸÇŸ³Ÿē³ĩŸİ»ē³ĩ³Ÿ .āĥĩăŵŸ»ăăĀŪ³Ÿ ˘ ŸÇŸ³Ÿē³ĩ³Ÿ
Ĩ³Ĥĩ³»ĩĩăăŪăŵŸŸ»ĥÇ ³ăŵ¹Çĩ Çĥ³ĩ³Ÿ³ŌŸăŌ ĀŸİ»ĥăăĀŪăŸ ĭ Ĩ³ēĩ³ĩĩ»Ē Š¾ĥŸĒ ĀŸ¹ Ū³Ÿ. (Ōĥ˘³Ÿ)! Ō´À (Ernst &
Young CJSJC (Yerevan)): ŪăŵŸ āĥăăŪ³Ū ĀŸİ»ĥăăĀŪ³Ÿ ĨŸŪĥ»ŸŸ»ĥ Ēăĥĥĥ¹Ç ³Ÿ¹³ŪŸ»ĥ »Ÿ ĀŸİĥĩ»Ē , ŪÇĩĥÇŪ Ōĩ.»Ÿ˘Çă
ĩăĒĩăĩĀ, ²Ē»ĒēŪ ĨÇĩĩăĥăĩÇă ĒÇēÇŌÇŸĀ, ²ăăĩ Ē˘ăŸÇ Ő³ŸăŵŪ³ŸĀ, ²Ē»Ēē³Ÿĥ Ĩ³¹ÇŪăĩÇă Ő³ĩĩ»˘Ā, Ĩ³ē»ĥÇŪ
Ōĩ.»Ÿ˘Çă Ū³½³ĥăĩĀ, , ŪÇĩĥÇŪ ŪÇĩăĒ³˘Çă ā³ăăŸÇŸĀ ˘ ²Ē»Ēē³Ÿĥ ²Ē»Ēē³ŸĥăĩÇă ā³ĒăŪăĩĀ: ŪăŵŸ āĥăăŪ³Ū
ĀŸİ»ĥăăĀŪ³Ÿ Ĩ»ĥēĩăăăŌ Ĩ³ŸŌŸ³ĀăŌăĩÇă măăăĥ ³Ÿ¹³ŪŸ»ĥ ĒÇ³ăăăăăŪăŵŸŸ»ĥă Ĩ³Ő³Ā³Ūİ»ĩ Ĩ³Ĩ³ĥ»Ōĩ»Ē »Ÿ ˘
ĩ»ĥēĩăăăŌ Ĩ³ŸŌŸ³ĀăŌăĩÇă Ĩ³½ăăŪ ĀŸİĥĩ»Ē»Ē »Ÿ ĒĥÇŸ³ ²Ÿ³ĩăĒ˘Ÿ³ ā³ēĒ»Ÿăĩ³Ÿ, Ĩ³ŪÇĒ Ū³ ĨăăăăĩÇă ȦÇĒăŵ Ĩ¹ÇŸăĩĀ ˘
ĒŪăăŪŪÇĒ³ ĒĒĩ³ŸăĩŸ³ , Çăĥ¹Ç˘³Ÿ:

2014Ā. ³āñċĒÇ 11-ÇÝ Ĩ³Ů³ó³Í ŠĐñ³½¹³ÝÇ ¾Ý»ñ.»İÇİ Ĩ³½Ů³İ»ñăăôĂlăôÝ (Đñ³¼æ¾Î)İ! ´´À İ ÝŮñ»ÝÝ»ñÇ ÈăñÑñ¹Ç áňăŮŮ³ŮĤ ŮĤ İ ÝŮñ»ÝÝ»ñÇ ÈăñÑñ¹Ç Ý³È³.³ ÑĴ ÁÝİ ĩİ»É , ŮÇİ ĩĥŮŮ ° Í . »ÝˆĈă İ áÉİáíÁ:

3) $\hat{A} \hat{a} \hat{O}^3 \hat{n} \hat{i} \hat{a} \hat{O} \hat{C} \hat{N} \gg \hat{i}^3 \cdot \hat{N} \hat{Y}^3 \hat{n}^3 \hat{i} \hat{a} \hat{n} \frac{1}{2} \hat{n}^3 \hat{O} \hat{U}^3 \hat{Y} \hat{Y} \hat{i}^3 \hat{n}^3 \cdot \hat{C} \hat{n} \hat{A}.$

ÀÝĬ»ñǎǎŨ³Ý ·ǎñíǎǎY»ǎǎŨǎǎYÁ Ñ³Ů»Ů³ĩ³μ³ñ³ í«ÉÇ ÷ǎũñ í³í³ÉY»ñǎí ĩÉÇYÇ ĩ³ǎí³í S¶³^½ǎñǎŮ²ñŮ»ÝÇ³! ō´À Bá.»·³^½ÇŮÇ ÓÇİÉá ĿÉ»İ ĩñ³ĩ³Ý ĿY»ñ·Ç³ ññ ĩ³ñǎǎ SĐñ³^½¹Ý-5! ĩ³Ů³ÝÇ B³Ñ³·ǎñİŮ³Ý Ñ»ĩ: áY³Ů³í ĩñ³Ý ÀÝĬ»ñǎǎŨǎǎYÁ Ý³È³ĩ »ēǎŮ Ŀ, ǎñ 2014 Ā-Ç ÁÝǎ ÇŭǎŮ Ñ^½ǎñǎŨ³Ý í³×³éUǎ İB³ñǎŮY³İÇ:

2014. Ā. ĀYĀ 3 ōuāu ĀYĪ»nāāŬ 3 Y āē 3 Y 3 íāníāō yčY 3 Yē 3 Ī 3 Y Ī 3 nčY Āē Ī 3 ŪčēY»nč μ»ní 3 Í Ŀ ĀčÍ 4 3 ŌŬāōē 3 ĪāŬ: ĐāōYĪ 3 n, ÷» Ī nĪ 3 n Ī 3 n Ī 3 ŪčēY»nā μ»ní 3 Í »Y ÷ 3 ē Ī 3 ōč Ī ĪŬ 3 ÉY»nā: 2014Ā. āē 3 Yāí Y 3 Ē 3 Ī»ē ĪāŬ Ŀ n 3 n Ī 3 Ī»ē 101 ŪÉY Ī Ī Ī/Ā Ŀē Ī Ī n 3 Ŀ Y»n.č 3, ē 3 Ī 3 ŪY č n 3 Ī 3 YāŬ Ī 3 Ī 3 ÉY»n Y 3 n Ī Y. »n 3 1/2 Yōē »Y Ī 3 n Ī 3 Y āē 3 YĀ, čYāĀ ā 3 ŪŬ 3 Y 3 íāní 3 Í Ŀ Đ 3 Ū 3 ē Ī 3 Yč 3 Ī āŬ 3 Ī Ū 3 YāŬ Ī »Ōč āōY»ō 3 Í Ē 3 ÷ 3 YāŬŪY»nāí:

$$^2 \tilde{O} \hat{U} \acute{a} \tilde{o} \ddot{e} \ ^3 \ddot{i} \ ^4$$

		Հափ. մրավոր	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր	Ընդամենը 2014թ.
1	Է/է արտադրություն	կվտ/ժ	191,162,188.0	125,962,024.0	34,485,460.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	7,169,000.0	358,778,672.0
2	Է/է բաց թողում, այդ թվում՝														
2.1	Քանակ	կվկր/ժ	184,614,144.0	117,782,808.0	32,065,968.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	6,700,000.0	341,162,920.0
2.2	Սակագին 1կվկր/ժ	դր/կվկր/ժ	30.983	30.983	30.983	30.983	30.983	30.983	30.983	30.983	30.983	30.983	30.983	30.983	
2.3	Գումար	դրամ	5,719,900,024	3,649,264,740	993,499,887	0	0	0	0	0	0	0	0	207,586,100	10,570,250,750
3	Հզորություն, այդ թվում՝														
3.1	Քանակ	կվկր	400,000.0	400,000.0	367,740.0	333,330.0	400,000.0	400,000.0	400,000.0	400,000.0	366,670.0	367,740.0	400,000.0	400,000.0	4,635,480.0
3.2	Սակագին 1կվկր	դր/կվկր	850.01	850.01	850.01	850.01	850.01	850.01	850.01	850.01	850.01	850.01	850.01	850.01	
3.3	Գումար	դրամ	340,004,000	340,004,000	312,582,677	283,333,833	340,004,000	340,004,000	340,004,000	340,004,000	311,673,167	312,582,677	340,004,000	340,004,000	3,940,204,355

Đ²Úî²đ²đàôÂÚàôÛ

SDñ^{3 ½1 3} ÝÇ^{¾Ý»ñ·»} ĩ ÇĬ Ĩ^{3 ½Ù³ Ĩ}»ñăăŮŮăŮÝ (Đñ^{3 ½æ¾Ĭ})! ĩ ĩ À
Ĩ³ ñ»Ĭ³ Ý Ñ³ ßí» ĩ íăŮŮăŮÝ 2013Ă.